

www.e-vsudybyl.cz

všudybyl

deváté
vydání
2014

EuroOil
největší česká síť čerpacích stanic

EuroOil

Více na stranách 26 a 27.

časopis na podporu cestovního ruchu

DOBŘÉ PIVO KAŽDÝ OCENĚNÍ

1. MÍSTO

České Budějovice 2012
pivo České republiky

2. MÍSTO

České Budějovice 2014
pivo České republiky

1. MÍSTO

České Budějovice 2014
pivo České republiky

1. MÍSTO

Tábor 2013
Zlatá pivní pečť

1. MÍSTO

České Budějovice 2013
novinářské pivo

1. MÍSTO

Křivoklát 2013
Královský vzorkový
festival piva

2. MÍSTO

České Budějovice 2014
pivo České republiky

1. MÍSTO

České Budějovice 2013
pivo České republiky

2. MÍSTO

Tábor 2013
Stříbrná pivní pečť

www.pivobakalar.cz

DOBŘÉ PIVO SE V RAKOVNÍKU VAŘÍ UŽ 560 LET

**1454 TRADIČNÍ
PIVOVAR
V RAKOVNÍKU**

NEČEKANÁ POHODA

Nesedíte za pecí, vyrazte do Pece a užijte si:

- ★ vlídnou péči a příjemnou atmosféru
- ★ skvělou gastronomii nejen ve SKY CLUBu 18
- ★ volný vstup do bazénu, vířivky, sauny a posilovny
- ★ animační programy a dětský vlek přímo před hotelem
- ★ free wifi v celém hotelu

OBJEVTE SVŮJ HORIZONT...

★★★★
HOTEL HORIZONT
PEC POD SNĚŽKOU

+420 499 861 111
hotel@hotelhorizont.cz
www.hotelhorizont.cz

Dallmayr
CAFE & BAR

vypijte
30 šálků Dallmayr
kávy denně

získejte
1 dokonalý přístroj
ZDARMA

prožijte
1000
skvělých požitků
ve vaší kanceláři

Saeco

*I vejdemo po schodech do první síně; a aj, tu loží,
měkkými peřinami postlaných, visutých a kolíbavých,
několik řadů, po nichž se někteří váleli, služebníků
s oháňkami, fochry a jinými nástroji k všelijaké službě
hotových plno vůkol sebe majíce.*

*Jan Amos Komenský,
Labyrint světa a ráj srdce, I.P. 1623*

Služebníků s oháňkami, fochry a jinými nástroji k všelijaké službě hotových

I ti nahoře by si měli uvědomit, že vytvářením vstřícné a pohostinné České republiky a osobním příkladem slušnosti a poctivosti pro ni udělají daleko nejvíc, a budou tak i vzorem svým voličům. Když vás zvou na návštěvu do chronicky rozhádané rodiny, omluvíte se nejspíš, že jste bohužel pro ten večer zadáni. Ale návštěvu u příjemných lidí neodmítnete, ani když jste u nich párkrát byli. Protivně hospody zejí prázdnotou a příjemné, ač nejsou hned za rohem, praskají ve švech.

**Vrchní zemský rabín
Efraim K. Sidon**

všudybyl

Registrace: MK ČR E 10797
Vychází v nákladu 10 000 ks.
Vydavatel: PhDr. Jaromír Kainc, MBA
Redakce: Uhřetínská 2116/18, 100 00 Praha 10
mobil: +420 603 177 536
e-mail: jaromir.kainc@vsudybyl.cz

Grafická úprava a sazba: Layout s.r.o., Botanická 24, 602 00 Brno,
tel.: +420 603 871 550, e-mail: layout@atelierlayout.cz
Tisk: Graspo CZ, a.s.

Za obsah inzerátů, PR článků a autorská práva k nim zodpovídají jejich zadavatelé.

OBSAH

6	EVROPSKÁ EXPANZE	
8	TRADIČNÍM ČESKÝM ZPŮSOBEM	
10	BRAMBORY MNOHA CHUTÍ	
10	ZÁŽITKOVÁ GASTRONOMIE	
11	PROSLULOST MAĎARSKÝCH DELIKATES	
12	ŽÁDNÝ PRAGOCENTRISMUS	
13	10. PLODY MOŘE	
13	VÍNO A UMĚNÍ V PRAZE	
13	GASTRO FOOD FESTIVAL	
14	K DOSAHOVÁNÍ NEJVYŠŠÍ KVALITY	
15	ČESKÝ KAPR	
16	FÓRUM CESTOVNÍHO RUCHU	
18	VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI SLUŽEB	
19	DAVID PLUNKETT V PRAZE	
20	CENA FRANZE KAFKY	
20	SPLNĚNÝ AMERICKÝ SEN	
21	ČESKO – SPOLEHLIVÝ PARTNER	
22	NOVÁ A NOVÁ POPRVÉ	
23	NATIONALFEIERTAG	
23	A MAGYAR FORRADALOM ÉVFORDULÓJA	
23	VÝROČÍ STÁTU ČESKOSLOVENSKEHO	
24	MY JSME TO, CO ZBYLO	
25	NEJVYŠŠÍ STROM ČESKA	
26	BIOPALIVO FAME-B100	
28	EXIM TOURS!!!	
28	ČESKÝ SYSTÉM KVALITY SLUŽEB	
29	TRAVEL MEETING POINT	
29	PERLA KARIBIKU	
30	SEDM SVĚTŮ K OBJEVOVÁNÍ	
32	JEDNOTA V RŮZNOSTI 6	
34	POČÁTKY NAŠÍ STÁTNOSTI 34	
36	NOVOMĚSTSKÝ PIVOVAR	
36	ZEMĚMI ŠVÉDŮ A NORŮ 26	

Všudybyl fotí fotoaparátem
OLYMPUS OM-D E-M1

Evropská expanze CPI Hotels

S předsedou představenstva a generálním ředitelem CPI Hotels, a. s., Ing. Janem Kratinou se setkáváme 15. října 2014. Tématem našeho rozhovoru je evropská expanze této společnosti.

Pane řediteli, jaká je strategie rozvoje společnosti CPI Hotels, a. s.? Pokud se nemýlím, pod CPI Hotels, a. s., spadá v tuto chvíli pět značek.

Pokud k nim přiřadíme projekt Ubytovny.cz, pak šest. Letošní rok byl pro nás z hlediska rozšíření portfolia velmi významný. Posílili jsme o hotely značky Mamaison Hotels & Residences, což jsou většinou butikové hotely, čtyř- a pětihvězdičkové, a residence. Díky tomu jsme se rozrostli na evropský trh. Portfolio CPI Hotels teď čítá 28 hotelů v pěti zemích – v Česku, Maďarsku, Polsku, Rusku a na Slovensku. Poslední dva roky rosteme daleko svižnějším tempem, ve výnosu za disponibilní pokoj (RevPAR) i v celkových tržbách. Za mimořádně důležité považují, že posouváme hranice kvality ve prospěch hostů. Máme k tomu řadu nástrojů, celé jedno oddělení se věnuje kontrole kvality standardů našich hotelů a školení personálu.

Ing. Jan Kratina

CPI Hotels je spojována hlavně se značkou kongresových hotelů Clarion. Je podle vašeho názoru na českém hotelovém trhu ještě prostor pro další hotely tohoto typu?

Značka Clarion Hotels se rozvíjela postupně. Začínali jsme s malým městským hotelem v centru Prahy. Mezníkem byl rok 2008, kdy jsme otevřeli naši vlajkovou loď portfolia, Clarion Congress Hotel Prague ve Vysočanech, hotel ve výborné lokalitě s více než 4000 m² konferenčních prostor. Pravý rozkvět ale nastal se sázkou na vstup do regionů, zaplnili jsme mezeru na trhu. Prostor na rozvoj značky zde určitě ještě je, zajímavé by pro nás bylo například Brno. Spíše než na rozšíření se teď ale soustředujeme na zkvalitnění portfolia, investujeme do rozvoje, náročnou rekonstrukcí prošel třeba Clarion Grandhotel Zlatý Lev v Liberci, kde jsme secesní budově hotelu vrátili lesk, pohřbený necitlivými stavebními zásahy v 50. letech. Nedávno jsme také rozšířili kongresové centrum v Ostravě, a příkladů je více. Výhledově nás čeká změna značky hotelu Černigov v Hradci Králové, který se stane naším desátým Clarionem v řadě.

Hlas lidu, hlas Boží prostupuje hotelnictvím víc než kdy jindy. Díky recenzím na internetu se potenciální hosté seznamují s pocity a zkušenostmi

Společnost CPI Hotels, a. s.

v hotelnictví podniká od roku 1993, kdy pod jménem Fortuna Hotels, a. s., začala provozovat svůj vůbec první hotel – Hotel Fortuna v Praze. Ten byl po rekonstrukci v roce 1996 začleněn do druhé největší franšizové hotelové sítě světa Choice Hotels International a přejmenován na Quality Hotel Prague***. V roce 1997, už jako franšizant Choice Hotels International, rozšiřuje společnost své portfolio o značky Comfort a Clarion. V roce 2007 přijímá jméno CPI Hotels, a. s., a soustřeďuje své aktivity kolem značky kongresových hotelů Clarion. V roce 2008 otevírá svou vlajkovou loď, Clarion Congress Hotel Prague, který je jedním z největších kongresových hotelů v Česku. V roce 2009 otevírá první hotel sítě Buddha-Bar Hotels & Resorts na světě, exkluzivní butikový Buddha-Bar Hotel Prague. V roce 2012 své portfolio rozšiřuje o značku Spa & Kur Hotels. V červenci roku 2014 do portfolia začleňuje devět hotelů značky Mamaison Hotels & Residences v Praze, Ostravě, Bratislavě, Budapešti, Varšavě, Moskvě a Parkhotel Vienna Bielsko-Biala v Polsku. Posiluje tak svoji pozici v nejen rámci českého, ale i evropského trhu.

CPI Hotels v číslech:

- » 28 hotelů v 5 zemích, 8 800 lůžek a 11 500 konferenčních míst.
- » 9 hotelů Clarion: v Praze, Ostravě, Olomouci, Českých Budějovicích, Liberci, Ústí nad Labem a Špindlerově Mlýně. Do tohoto portfolia bude zařazen i Hotel Černigov v Hradci Králové.
- » 21 let tradice.

Buddha-Bar Hotel Prague

se nachází pár kroků od pražského Staroměstského náměstí. Tento pětihvězdičkový butikový hotel nabízí ubytování v 36 luxusních pokojích a 3 apartmá. Originální designové řešení vytváří atmosféru inspirovanou doteky asijských kultur. Výjimečnost je v každém detailu, vůni, soustu i doušku... Rozmanitost kulinářských zážitků hosty čeká v restauracích Siddharta Café a Buddha-Bar. O pohodlí se stará personál, který dbá na individuální

přístup, a špičkové technologie zajišťující dokonalý komfort.

Clarion Hotels

je značka s garancí vysokého standardu komplexních služeb hotelů vyšší střední třídy, zaměřená hlavně v západní Evropě a USA na korporátní klientelu. CPI Hotels je výhradním zástupcem nadnárodní sítě Choice Hotels International (USA), která jí svěříla péči o hotely Clarion v Česku a na Slovensku. Síť čtyřhvězdičkových hotelů Clarion s kvalitním konferenčním a kongresovým zázemím se tak rozrůstá i do krajských měst Česka.

Mamaison Hotels & Residences

nabízí unikátní kolekci hotelů v srdci několika evropských metropolí. Luxusní hotely s nádechem historie a plně vybavené rezidence, ideální pro dlouhodobé ubytování, naleznete v Praze, Ostravě, Bratislavě, Varšavě, Budapešti a Moskvě. Ubytovaní je vhodné pro rodiny s dětmi, romantické chvíle ve dvou i služební cesty.

Fortuna Hotels

tuto značku nesou tři pražské hotely, oblíbené pro cenovou vstřícnost. Nabízejí krátkodobé i dlouhodobé ubytování tříhvězdičkové kategorie, a nejvíce bývají vyhledávány turistickou a korporátní klientelou.

Spa & Kur Hotels

v souladu s tradicí lázeňství v Česku vstoupila CPI Hotels na trh s vlastní značkou Spa & Kur Hotels. Má dva lázeňské hotely ve Františkových Lázních, tříhvězdičkový a čtyřhvězdičkový. Díky komplexní nabídce wellness & spa a dalších služeb jsou skvělým místem pro relaxaci a regeneraci.

Private Label Hotels

jsou hotely nabízející služby pod individuální značkou. Hotel Černigov v Hradci Králové je jedním z největších hotelů ve Východních Čechách. Poskytuje ubytování krátkodobého i dlouhodobého charakteru. Jeho devizou je velká kongresová kapacita a výborná dostupnost. Jediným zahraničním hotelem s nezávislou značkou je Parkhotel Vienna Bielsko-Biala v Polsku, poskytující kvalitní ubytování čtyřhvězdičkového standardu.

Ubytovny.cz

Lidé nepotřebují jen luxusní hotely. Někteří hledají místo, kde mohou pobývat, pokud například pracují či studují daleko od svého bydliště. CPI Hotels se řadí k největším poskytovatelům dlouhodobých ubytovacích služeb v Česku, a pod značkou Ubytovny.cz nabízí víc než dva tisíce lůžek.

těch, kteří už služeb toho kterého hotelu využili.

Informační technologie vnesly do cestování zcela novou úroveň srovnávání s konkurencí a v jistém smyslu i bíč na hoteliéry. Seběmenší nedostatek se ihned projeví v hodnocení hostů. Hotelové reference nám pomáhají. Nejen proto, že v drtivé většině hovoří v náš prospěch. V hospodářské soutěži v hotelnictví přikrývá nižší úroveň spokojenosti hostů klientelu těm hotelům, na jejichž služby je kladná odezva. Díky tomu, že recenzní portály sledujeme, máme cennou zpětnou vazbu, kde máme zabrat, kladné ohlasy nám pak dávají náměty, co prosadit i v našich dalších

PORTFOLIO CPI HOTELS ČÍTÁ 28 HOTELŮ V ČESKU, MAĎARSKU, POLSKU, RUSKU A NA SLOVENSKU.

hotelech. Růst kvality se pak může promítnout do růstu prodejních cen, a v tom se CPI Hotels v posledních třech letech velice dobře daří. Hotel nedělá jen budova a vybavení, ale hlavně personál. Jeho vstřícnost a profesionalita zásadně spoluutváří dojem, který si od nás host odnese. Je samozřejmě třeba sledovat poslední trendy v oboru, ale některé základní věci v servisu se nemění. Úspěchu dosahujeme spojením dvou základních faktorů: jednak prozíravosti a velkorysým investicím, jednak kvalitně odváděné práce mých kolegů. Díky tomu drží CPI Hotels krok s těmi nejkvalitnějšími hotelovými společnostmi světa.

Přemýšlíte o další zahraniční expanzi?

O zahraniční expanzi jsme uvažovali řadu let, díky letošní akvizici značky Mamaison Hotels & Residences jsme částečně našim plánům dostáli. V Budapešti máme pod touto značkou čtyřhvězdičkový hotel Andrassy a rezidenci Izabella. Tamní trh je hodně podobný tomu pražskému, vládne tam poměrně velká konkurence. V Polsku provozujeme pětihvězdičkový hotel Le Regina a rezidenci Diana ve Varšavě, další je Parkhotel Vienna v Bielsko-Bialé. Zajímavé je, že vzhledem k jeho dojezdové vzdálenosti z Ostravy jsme i zde zaznamenali zvýšenou poptávku po ubytování během květnového mistrovství světa v hokeji. V Polsku ale těžíme hlavně z korporátní klientely, je to velká země s velkým počtem obyvatel, a tak byznysmeni často nocují v místech jednání. I to je jeden z důvodů, proč se nám v Polsku daří. Díky zařazení značky Mamaison máme také jeden hotel v Bratislavě. Polsko, Maďarsko i Slovensko jsou pro nás nejslibnější lokality, další rozšíření provozů jsou ve fázi jednání. V současné době chceme na jednotlivých trzích, kde se vyskytujeme, především upevňovat pozice. ■

>>> www.cpihotels.com/cs

Tradiční pivovar v Rakovníku vaří pivo tradičním českým způsobem

S generálním ředitelem Tradičního pivovaru v Rakovníku Jiřím Kovářem se v tomto malebném historickém městě potkáváme 29. října 2014.

Pane řediteli, k proslulosti rakovnického piva a vašeho pivovaru výrazně přispěl spisovatel a historik Zikmund Winter, který v letech 1874 až 1884 učil na zdejší reálce. Jeho povídku „Nezbedný bakalář“ zfilmoval Otakar Vávra se Zdeňkem Štěpánkem v hlavní roli. Takže, jak jste nezbední?

Nezbední? My nejsme nezbední. To byli spíš porevoluční majitelé, krátce před námi. Před listopadem

1989 byl rakovnický pivovar na svou dobu špičkově vybavený. Po revoluci se zde vystřídalo několik majitelů, kteří bohužel získané finanční prostředky neinvestovali zpět do údržby a obnovy pivovaru. Do rakovnického pivovaru jsme nastoupili v roce 2010, a tehdy byl v posledním tažení. Na co jste se tu podíval, bylo třeba opravit nebo rovnou vyhodit a koupit nové. Po důsledné revizi a analýze jsme došli k závěru, že výrobní zařízení je třeba z osmdesáti procent zrekonstruovat či vyměnit za nové. V průběhu dvou let pak proběhla rozsáhlá obnova strojního zařízení. Byla zakoupena a zprovozněna nová linka na stáčení lahví, zrekonstruována linka na stáčení sudů. Vyřezali jsme a do šrotu odvezli starou filtrační linku, kterou jsme nahradili novou od brněnské firmy Destila. Postavili jsme nová sila na slad. Rekonstrukci si žádalo i chlazení a rozvody na spilce a ve sklepě. Nutné bylo vybudovat novou parní kotelnu, stanici sterilního vzduchu, a to včetně všech rozvodů. V současné době tak máme pivovar

Jiří Kovář

kompletně vybavený nejmodernějšími pivovarnickými technologiemi, které nám umožňují vařit pivo tradiční metodou. Tedy žádné CK tanky, ale otevřené spilky.

Kde berete vodu a z čeho pivo vaříte?

Vodu máme vlastní. Čerpáme ji ze dvou osmdesátimetrových vrtů. Voda má ideální parametry. Chmel bereme, samozřejmě, ze Žatce. Slad nám dodávají renomované české a moravské sladovny a používáme rovněž vynikající pivovarské kvasnice.

Kde všude se lze s vaším pivem potkat?

V Česku na řadě míst. Výraznou podporou při šíření jeho obliby a prodeje je patriotismus obyvatel Rakovníka, rakovnických rodáků i zastupitelů, kteří jsou na rakovnické pivo a svého Fénixe, znovuzrozený pivovar, velmi hrdí. Ze zahraničních odbytišť stojí za zmínku Rusko, Ukrajina, Švédsko, Austrálie, Čína, USA, Pobaltí a další země, celkem jich je v tuto chvíli osmnáct.

Pivo se v Rakovníku vaří odnepaměti. Zdejší berní registry z let 1436-1450 prozrazují, že tehdy ve městě bylo sedmnáct sladoven a pět pivovarů na náměstí. V roce 1454 český a uherský král Ladislav II. Jagellonský přiznává Rakovníku „mílové právo“ - ochranu odbytu rakovnického piva před cizí konkurencí. V roce 1588 se učitelem

a správcem rakovnické školy stal Jan Pička Písecký, který dal rakovnickému pivu jméno Bakalář. Současný pivovar rakovnický postavili v roce 1867. Od roku 1900 jeho pivní láhve zdobí etikety s červeným rakem a latinským úslovím z 16. století „Unus papa Romae, unus portus Anconae, una turris Cremonae, una ceres Raconae“ ([Je] jeden papež v Římě, jeden přístav v Anconě, jedna věž v Cremoně a jedno [jedi-nečné] pivo v Rakovníku.) Po 2. světové válce byl rakovnický pivovar zařazen mezi výrobní závody „na dožití“, avšak pod tlakem narůstajícího výstupu bylo v roce 1976 rozhodnuto, že se do něj bude investovat, a záhy se stal chloubou Středočeských pivovarů. V roce 1990 se tu uvařilo rekordních 200 098 hektolitřů piva. Následné změny poměrů ale pivovaru neprospěly. V roce 1997 bakalářské měděné kádě vychladly. Ne však definitivně. Tradice ukázala sílu, a od roku 2004 se v Rakovníku už zase vaří. K zásadnímu zlomu došlo v létě

1454 TRADIČNÍ PIVOVAR V RAKOVNÍKU

2010, kdy rakovnický pivovar našel zodpovědného silného vlastníka a začaly masivní investice do technologií, budov a marketingu s cílem dosáhnout nejvyšší kvality při zachování klasických postupů výroby českého piva, tj. kvašení v otevřených kádích na spilce a dokvašování v ležáckém sklepě. Tradiční pivovar v Rakovníku, a. s., se tak stal jedním z mála samostatných průmyslových pivovarů v Česku. Pivo se tu vaří dvourmutovým způsobem, kvasí v otevřených kádích a pak nechává ležet 40 až 60 dní v horizontálních tancích. Pivovar používá nejkvalitnější suroviny: české a moravské slady, za-
tecký chmel a vynikající vodu z vlastních hlubinných studní. Svou produkcí má právo označovat chráněným zeměpisným označením „České pivo“. Rakovnické pivo získalo řadu ocenění v prestižních českých i mezinárodních degustačních soutěžích. Úspěšné je i exportně. Většina se ho vyváží. Momentálně do 18 zemí světa, mimo jiné do USA, Austrálie, Ruska, na Slovensko, do Pobaltí, Skandinávie nebo Číny. Tradiční pivovar v Rakovníku vyrábí tři značkové řady. Pod značkou Bakalář piva pro chuť typického českého konzumenta: světlé výčepní (desítku), světlý ležák (dvanáctku), řezané, černé výčepní (desítku), Bakalář světlý ležák chmelený za studena, Bakalář medový speciál a pak příležitostná piva jako Bakalář světlý ležák chmelený za studena čerstvým chmelem (vaří se jen v době sklizně chmele) či jubilejní světlý speciál Rakovar (vaří se při kulatých výročí, jedenkrát za 5 let). Pivovar vaří i úspěšnou světlou jednáctku Bakalář, kterou jako podporu partnerům v gastronomii dodává pouze v sudech. Další značkou je Černovar, světlý a tmavý ležák. Jejich receptury byly koncipovány pro chuť světového pijáka piva, avšak úspěch mají nejen v zahraničí, ale i v tuzemsku, zejména na turisticky exponovaných místech. Totéž platí i pro třetí značku rakovnického pivovaru, světlé výčepní pivo Pražacka.

Jak jste rakovnické pivo dostali až na čínské trhy a do Austrálie?

Čína je ohromně perspektivní země. Číňané rádi cestují a chtějí dělat byznys. A pokud objeví vhodného dodavatele pro své trhy, může vzniknout spolupráce. Takže, abych odpověděl na vaši otázku: Padesát procent naší snahy, padesát procent zájmu čínských odběratelů. Logisticky ještě náročnější je Austrálie. Do ciziny je rakovnické pivo transportováno kontejnerovou pozemní a lodní dopravou. Samotný kontejner se musí vypolstrovat a vybavit tak, aby nedošlo k mechanickému poškození zboží. Na šikovnost zaměstnanců rakovnického pivovaru, kteří provádějí ruční nakládku, to klade vysoké nároky. Také tato jejich dovednost a fortel se pivovaru vyplácí. Zrovna včera u nás byli

V Ruské federaci jsme našli velmi, velmi solidního a spolehlivého partnera. Jen v Novosibirsku máme pět značkových restaurací. Jednu za Bakaláře, dvě za Černovar a dvě za Pražacku. Odtud z Rakovníka ale pivo dovážíme i do našich tří vynikajících restaurací na Staroměstském náměstí v Praze. Nikdy to ale není otázka nějakého gastronomického řetězce, spolupracujeme s jednotlivými restaurátéry a snažíme se s nimi vždy navázat dobré, oboustranně výhodné vztahy. Za našimi obchodními zástupci chodí provozovatelé restaurací a říkají: „Mě vyštvali štamgasti, abych k vám šel objednat vaše pivo, a bez něho se nevracel...“ Skutečnou bombou pak je náš světlý ležák za studena chmelený čerstvým chmelem. Loni z něho za týden nezbyla ani kapka.

**VÝRAZNOU PODPOROU PŘI ŠÍŘENÍ
OBLIBY A PRODEJE RAKOVNICKÉHO PIVA JE
PATRIOTISMUS RODÁKŮ, OBYVATEL RAKOVNÍKA
A JEJICH ZASTUPITELŮ, KTEŘÍ JSOU HRDÍ
NA RAKOVNICKÝ PIVOVAR A SVÉ PIVO.**

známí, kteří mají syna v Austrálii. Přišli s očima navrch hlavy, protože je den před tím informoval přes Skype: „Tak jsem si dal v Sydney Bakaláře.“ Bylo to takové hezké pohlázení.

Klíčovou destinací pro exportní aktivity českého pivovarnictví je Rusko.

Letos jsme jej v době dočesné vařili zase. Stácel se minulý týden. Prodávát se začal v pondělí, a ten samý den v poledne kolegyně z expedice hlásila, že už nemá ani jeden třicetilitrový KEG. ■

»» www.pivobakalar.cz

Zážitková gastronomie v Peci pod Sněžkou

Milovníci dobrého jídla a vína

si brzy opět přijdou na své. O víkendu 28. až 30. 11. 2014 se v hotelu Horizont v Peci pod Sněžkou konají 9. gastronomické dny šéfkuchaře Jiřího Švestky. Hotel je pořádá jednou ročně a trvají pouhé tři dny. Zážitek ale zůstává po celý rok, stejně jako zájem přijet i příště a zvědavost, co šéfkuchař Švestka připraví tentokrát.

Snoubení pokrmů s víny

Vrcholem Gastronomických dnů je páteční a sobotní večer, kdy bude servírováno pětichodové degustační menu snoubené s pečlivě vybranými víny. Každý večer nabízí své originální menu, doplněné moravskými víny z Vinařství

Na Soutoku a víny z Nového světa, která dováží společnost Vinicola. Jednotlivé chody průběžně osobně okomentují šéfkuchař hotelu Horizont Jiří Švestka a Přemysl Průša, obchodní ředitel společnosti Vinicola, která vlastní i Vinařství Na Soutoku.

V nabídce hotelu Horizont

Kdo by večerní degustace nestihl, může si v Horizont café & restaurantu od pátku do neděle užívat nejen vybrané pokrmy z degustačního menu, ale i další speciality, připravované kuchařským týmem hotelu Horizont speciálně pro tento víkend. V nabídce hotelu Horizont samozřejmě nechybí ani atraktivní víkendový balíček, zahrnující jak ubytování, tak večerní degustaci spojenou s ochutnávkou vín. ■

OBJEVTE SVŮJ HORIZONT..

»» www.hotelhorizont.cz

Brambory mnoha chutí

V Příbyslavi

se 18.–20. října 2014 konal XVI. ročník Výstavy ovoce, zeleniny, medu a brambor. Společně s představiteli místních spolků zahrádkářů a včelařů ji zahájili starosta Příbyslavi Jan Štefáček a místostarosta Martin Kamarád. Zapsaný spolek Gastronomica Bohemica k výstavě připravil prezentaci „Brambory mnoha chutí“, na které se podílely město Příbyslav a agentura CzechTourism. Prezident spolku Pavel Franěk představil projekt Czech Specials, jenž prosazuje českou kuchyni ve společném

stravování a cestovním ruchem. Přednáška Milana Čížka z Výzkumného ústavu bramborářského v Havlíčkově Brodě nesla název „České brambory v českých kuchyních“. Jídla z brambor byla zdarma k ochutnání v stánku před radnicí. Členové Asociace kuchařů a cukrářů ČR Martin Zvára ze SOŠ a SOU Vlašim a Vladislav Zabloudil z Pivovarské restaurace ve Velkých Popovicích připravili bramborový prejt, bramboračku s houbami, tatarák z brambor,

pikantní bramborovou pomazánku, bramborák, bramborovou placku aj. Návštěvníci ochutnali 75 vzorků brambor dodaných drobnými pěstiteli a zemědělskými podniky. Porota v čele s odbornou pracovnící někdejšího šlechtitelského ústavu brambor v Keřkově u Příbyslavi Lidmilou Kameníkovou vybrala tři nejlepší vzorky. Vyhrála odrůda Marabel od Agrokomu Buzkov. Druhá byla Belana ze ZD Velké Losenice a třetí Julinka od Sativy Keřkov.

Prvními pěstiteli

brambor byli pravděpodobně obyvatelé dnešního Chile a Peru. Traduje se, že španělská dobytka brambory objevili v roce 1536 a již v polovině 16. století je přinesli do Španělska a Anglie. Do Čech přišly v průběhu třicetileté války z Holandska a Braniborska. Odtud jejich české jméno – brambory. Kolem roku 1700 zahájily bramborové hlízy vítězné tažení světem. Neobsahují tuky ani bílkoviny, a proto dokonale doplňují maso a mléčné výrobky. Jsou zdrojem vitamínů B a C a zejména draslíku neutralizujícího kyseliny, které přijímáme v masité stravě.

Příbyslavsko

patří mezi hlavní bramborařské oblasti. Zároveň je významným historickým regionem. Svou životní pouť tu završil Jan Žižka z Trocnova. Ve městě a okolí je ke zhlédnutí dílo malíře a sochaře Romana Podrázského (1943–2001), například Mariánský sloup či obraz „Smrt Jana Žižky“.

- >>> www.gastronomia-bohemica.cz
- >>> www.pribyslav.cz
- >>> www.czechtourism.cz
- >>> www.akc.cz

CzechTourism

O proslulosti maďarských delikates

Se zástupcem obchodní značky Danubian Vintage Vines Petrem Lapšanským se setkáváme 22. října 2014 v pražském hotelu Boscolo na recepci, kterou maďarský velvyslanec Tibor Pető s chotí pořádali při příležitosti maďarského státního svátku. Pane Lapšanský, spolu s maďarskými producenty vín, které pro Česko zastupujete, jste jedním z partnerů dnešní recepcce. Čím vám Maďarsko učarovalo?

Vztahem obyvatel k půdě a k tomu, co na ní vypěstují. Na úrodné půdě se tam neseťkáte s fotovoltaickými parky. Maďarsko si nezdecimovalo chov hospodářských zvířat ani pěstování tradičních plodin. Nenastala situace, že by porevoluční elity učinily svoji vlast potravinově nesoběstačnou. Při vyjednávání přístupových podmínek k Evropské unii totiž v kapitole zemědělství jednaly jako rovný s rovným. Asi jste pochopil, že nepatřím k eurooptimistům, natož do klubu unijní nivelizace. Mám rád hospodářsky smysluplně provázané celky. V rámci historických zemí někdejšího Rakousko-Uherska dodnes platí, že Slezané, Moravané a Češi vynikají v průmyslu, Rakušané v administraci a Maďaři v zemědělství. Jsem přesvědčený, že uplatňování národních dispozic bude opět sílit. Že během relativně krátké doby pouhý fakt, že potraviny jsou z Maďarska, bude pro spotřebitele signálem jejich vysoké kvality.

Danubian Vintage Vines ale neobchoduje pouze s potravinami z Maďarska. Vyhledáváme produkty nejvyšší kvality s ohledem na geografické tradice. Vynikající potraviny produkují i Slovensko, Rakousko, Česko, Slovinsko a další země. V příštím roce plánujeme vypravit se za tradičními potravinami do Polska. Nicméně, převažující část

námi obchodovaných komodit je a i v budoucnu bude z Maďarska. Soustředujeme se na drobné farmáře a rodinná vinařství, která tradičním způsobem při citlivé implementaci moderních technologií produkují to nejlepší, co je v rámci zemědělské výroby možné. Ostatně o proslulosti maďarských salámů, klobás, husích

a kachních jater, papriky, tradičního koření a vín, nejen tokajského, netřeba přesvědčovat. Na českém trhu výhradně zastupujeme několik vinařství a také farem, které se specializují na masné výrobky z uherského stepního skotu, strakatého skotu, buvolů, ze skopového a jehněčích, a především z vepřového masa typu mangalica. Našimi partnery jsou i zpracovatelé tučných husích a kachních jater – foie gras a foie gras de canard – ze zvířat vykrmených tradičním způsobem. Soustředujeme se na velkoobchod s individuálním přístupem a dostupností po celé zemi. S výjimkou pražského showroomu na rozhraní Vinohrad a Vršovců nemáme žádnou další prodejnu. Odběrateli našeho zboží jsou hotely a restaurace vyšší až prémiové úrovně, korporátní klienti a v neposlední řadě individuální zákazníci poptávající kvalitu bez kompromisů, jejichž počet se rozrůstá díky tomu, že své reference předávají dál.

- >>> www.vinazmaarska.cz

COOP, žádný pragocentrismus

S šéfem skupiny COOP, staronovým předsedou Svazu spotřebních družstev České republiky Ing. Zdeňkem Juračkou se setkáváme 22. října 2014 v Senátu České republiky ve Valdštejnském paláci pod Pražským hradem na předávání cen České chuťovky.

importovaného zboží je devizou, která přináší peníze. Avšak COOP je systém, který je věrný prapůvodní zakladatelské filozofii, která začátkem minulého století ve Velké Británii stála u zrodu družstevních maloobchodních prodejen: zajišťovat odbyt pro místní produkci. Na tomto principu COOP dodnes staví základnu

proto, že mají špatné zkušenosti s dovozovým zbožím. Jejich motivací tedy není národní hrdost. Přitom zboží, které se v naší republice vyprodukuje a prodá, umožňuje udržet a popřípadě rozšiřovat počet pracovních míst a generuje finanční zdroje pro veřejné rozpočty na zvelebování naší vlasti.

Když se naší zemí toulám na kole, na běžkách nebo pěšky, téměř v každé obci nacházím prodejnu COOP. To je uživatelsky příjemné, protože jít na čun-dr do hypermarketu, to nemá styl.

Stále držíme dva tisíce osm set až dva tisíce devět set prodejen COOP. Nákupní centra jsou z hlediska ekonomiky

Pane předsedo, jak je v podhradí?

Dobře. COOPu se daří. Je řetězcem, který poslední tři roky vykazuje trvalý růst maloobchodního obrátu, čímž se může pochlubit málokdo. Podporovatelem a sponzorem soutěže Česká chuťovka jsme především proto, že jako prodejci s největším podílem prodeje českých potravin v republice cítíme morální povinnost podporovat tyto aktivity. Je přirozené, že podporujeme české producenty. Na soutěži Česká chuťovka si vážím zejména toho, že je oceněním většinou drobných tuzemských výrobců, z nichž řada začínala v „garážových“ provozovnách. Vypracovali se vlastní pílí a kvalitou, navzdory leckdy nerovným podmínkám hospodářské soutěže.

To, že je Skupina COOP úspěšná, říká, že jste úspěšnými obchodníky. Cílem podnikání, natož obchodu, ať na platformě exportu, maloobchodu těžícího z kupní síly domácí populace a jejich mixu, tedy cestovního ruchu, je tvorba zisku. Proč se nechováte jako nadnárodní řetězce, jejichž marže těží z prodeje subvencovaného importovaného zboží?

To bychom sice mohli, ale ono je problematické už samo posuzování zboží z hlediska efektivity prodeje. Mnozí se domnívají, že pouze nízká cena

JE SPOČÍTÁNO, ŽE INVESTICE DO OBCHODNÍ OBSLUŽNOSTI VENKOVA JSOU PRO STÁTNÍ SPRÁVU A PRO KRAJSKÉ A MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY VÝHODNĚJŠÍ NEŽ INVESTICE DO CESTOVÁNÍ OBYVATEL ZA NÁKUPY.

svého marketingu. Soustředíme se na prodej kvalitního českého, zejména regionálního zboží. Ostatně od toho je odvozen i náš dlouholetý slogan „COOP – všechno dobré“. Zákazníci si toho velmi váží a rádi u nás nakupují. Samozřejmě, otázka ceny je stále „až na prvním místě“. Hodně spotřebitelů si nicméně uvědomuje rostoucí kvalitu české produkce, i když ji bohužel preferují hlavně

samozřejmě efektivnější. Avšak skupina COOP drží i malé prodejny, které balancují na hranici ztráty. COOP je zavedený systém. Nechceme od této strategie ustupovat. Jsme tam, kde nás potřebují. Zkrátka žádný pragocentrismus, byť jsme i ve velkých městech, v Brně a Praze. Je spočítáno, že investice do obchodní obslužnosti venkova je pro stát a pro krajské a místní samosprávy výhodnější než investice do dopravní obslužnosti umožňující cestovat za běžnými nákupy a že se jim vyplácí. V tomto směru vycházíme vstříc spoustě obcí, z nichž mnohé tyto prodejny pomáhají financovat, protože je to pro ně efektivní. ■

»» www.coop.cz

Gastro food festival v Litoměřicích

Pod záštitou hejtmana Ústeckého kraje Oldřicha Bubeníčka, starosty města Litoměřice Ladislava Chlupáče, České barmanské asociace a Asociace kuchařů a cukrářů ČR uspořádala ústecká eventová agentura Dream PRO na výstavišti Zahrada Čech v Litoměřicích ve dnech 17.-19. října 2014 druhý ročník největšího gastronomického festivalu v ústeckém kraji. ■

»» www.gastrofoodfest.cz

»» www.dreampro.cz

»» www.zahrada-cech.cz

Český kapr

Gastronomická soutěž „Český kapr“, která se tradičně odehrává v areálu výstaviště v Českých Budějovicích, vstoupila 13. až 15. listopadu 2014 do devátého ročníku. Je určena pro zkušené kuchaře, ale také pro žáky odborných škol. Úkolem byla příprava čtyř porcí hlavního jídla s využitím kulturní potraviny – třeboňského kapra – v limitu 45 minut. V porotě zasedli výkonný ředitel Světové asociace kuchařských spolků pro oblast centrální Evropy a prezident Asociace kuchařů a cukrářů ČR Miroslav Kubec, člen národního kuchařského týmu Martin Svatek, pedagog Jihočeské univerzity České Budějovice Eduard Levý a kuchaři Petr Šíma a Oldřich Pítra.

místo v cizině.“ Vítězství Jana Beneše v kategorii seniorů nebylo překvapením. Na stupni nejvyšším stál potřetí. Pracuje v proslavené restauraci U Štěpána ve Vojeticích u Sušice. Ředitelka soutěže Mirka Pítrová, předsedkyně šumavského regionu AKC ČR, vyjádřila při vyhlášení výsledků poděkování sponzorům

a hlavními partnerům, Rybářskému sdružení České republiky a Gastrofestu České Budějovice. ■

Jindřich Žydek

»» www.akc.cz

»» www.jcu.cz

V kategorii juniorů zvítězila Adéla Bigasová, učeňka 3. ročníku táborské Střední školy obchodu, služeb a řemesel, která řekla: „Kuchařina mě baví. Praxi absolvuji ve školní restauraci Beseda. Nejvíce mi však dávají brigády. Chodím na ně o víkendech a také celé letní prázdniny. Až se vyučím, v každém případě zůstanu v gastronomii: buď najdu místo kuchařky v dobré restauraci, nebo budu dál studovat. Také přemýšlím, že bych si našla

Komisáře soutěže, pedagoga Ing. Eduarda Levého jsem požádal o krátké vyjádření.

Soutěžící jsou dobře připraveni. Zdravé ryby pro jejich soutěžní klání dodává naše Fakulta rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity České Budějovice. Jsou to chuťově vynikající kvalitní kapři chovaní v rybnících s velkým množstvím přirozené potraviny. JK

Nástroj k dosahování nejvyšší kvality služeb

Rozhovor s jednatelem společnosti HASAP Consulting Milošem Žáčkem jsem 27. října 2014 začal konstatováním:

Pane řediteli, HASAP Consulting, s.r.o., je poradenskou firmou, která jako první v Česku přinesla provozovatelům potravinářských a gastronomických provozů nástroje a odbornou pomoc při uplatňování zásad správné výrobní praxe a zavádění systémů HACCP.

Záhy jsme však toto poradenství rozšířili. Dnes tak prostřednictvím svých divizí poskytujeme komplex provázaných služeb a produktů.

Česká legislativa a nařízení Evropské unie ukládají potravinářským a gastronomickým provozům povinnost dodržovat zásady správné výrobní praxe včetně systému bezpečnosti HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), který v rámci tzv. Potravinářského kodexu (Codex Alimentarius) vydala Světová zdravotnická organizace a který konečnému strávníkovi garantuje, že proces kontroly surovin, výroby a distribuce je navržen a sledován s cílem dosáhnout vysoké bezpečnosti. Kromě zajištění těchto legislativních povinností společností – například nadnárodním hotelovým řetězcům, potravinářským obchodním řetězcům atp. – pomáháme

Miloš Žáček

implementovat firemní standardy. Jedná se například o normy ISO 22 000:2005, národní a mezinárodní akreditační standardy pro nemocnice aj. Ke každému provozu přistupujeme individuálně. Rozsah služeb přizpůsobujeme účelu a možnostem konkrétního pracoviště. HASAP Consulting jsem založil v roce 2001. V té době se s ohledem na chystané přistoupení Česka k Evropské unii opět začaly řešit hygienické standardy a vše kolem hygieny. Proč říkám opět? Hygiena se na území naší republiky sledovala vždy velmi důsledně. Po listopadu 1989 šla tato letitá praxe stranou. V letech 2001 až 2004 jsme se k ní horkotěžko začali vracet. HASAP Consulting se soustředil na zavádění systémů hygienických standardů převážně ve velkých provozech, jako jsou hotelové a gastronomické řetězce, nemocnice, vysokoškolské menzy aj. Tyto instituce systémy standardů využívají i k řízení a kontrole zaměstnanců. Jasně nastavené procesy jsou

schopny projít certifikací a akreditací. Především ale slouží k dlouhodobému dosahování nejvyšší kvality služeb a profesní způsobilosti zaměstnanců.

Postavení firmy HASAP Consulting ilustruje vaše mezinárodní úspěšnost.

- 2001 – vznik firmy HASAP Consulting a začátek její spolupráce s Asociací kuchařů a cukrářů ČR.
- 2002 – první monitoring HACCP – Masarykova nemocnice Ústí nad Labem.
- 2004 – HASAP Consulting splnil požadavky certifikace ISO 9001:2000 od TÜV Rheinland Group Köln, Německo.
- 2006 – založení dceřiné společnosti v Bratislavě; zahájení spolupráce s Asociací hotelů a restaurací ČR; Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR akredituje odborné materiály HASAP Consulting pro výuku na středních a vysokých školách, v rámci ověřovacích postupů začíná HASAP Consulting provádět laboratorní rozborů.
- 2011 – reakreditace materiálů HASAP Consulting pro odbornou výuku studentů středních a vysokých škol Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.
- 2013 – první monitoring fyzikálních veličin v bance očkovacích sér; recertifikační audit dle ČSN EN ISO 9001:2001 od společnosti TÜV Rheinland Česká republika, s. r. o.
- 2014 – vznik profesních divizí

Divize HASAP Consulting

HASAP Food Control – inteligentní řešení systémů a standardních procesů v potravinářství a gastronomii, ochrana veřejného zdraví, bezpečnost potravin.

HASAP Pest Control – systémová preventivní a represivní ochrana proti biologickým škůdcům.

HASAP Hospital Control – nezávislé sledování fyzikálních veličin ve zdravotnictví a farmacii, teplota, vlhkost, čas.

HASAP Energy Control – inteligentní řešení systémů a standardních procesů v energetickém hospodářství, optimalizace spotřeb energií a médií, hospodárnost provozu.

Plejáda vyhraných výběrových řízení u renomovaných domácích a nadnárodních institucí, kterým pomáháte upevnovat vysokou kvalitu poskytovaných služeb a profesní zdatnost jejich lidských

**HASAP GASTRO SOFTWARE,
KTERÝ HASAP CONSULTING, S. R. O., VYVINULA,
JE AKREDITOVÁN MŠMT ČR PRO VÝUKU
STUDENTŮ STŘEDNÍCH A VYSOKÝCH ŠKOL.**

zdrojů. K vašim největším zákazníkům z řad hotelových řetězců dlouhodobě patří CPI Hotels, a. s., Four Seasons, Kempinski, Sheraton nebo zařízení České akademie věd. V oblasti stravovacích služeb je vaším klientem také IKEA, kterou jste získali v soutěži v rámci Česka a Slovenské

republiky. Často vyjíždíte i do Maďarska. Chystáte se do Ruska. Vaším zákazníkem je největší česká letecká společnost Travel Service, pro niž nastavujete pravidla podávání cateringu na palubě. Děláte i audity v kuchyních, které pokrmy do letadel Travel Servisu dodávají.

Velkým úspěchem také bylo získání společnosti Aramark, která u HASAP Consulting outsourcuje kontroling v oblasti hygieny a dodržování standardů. Našimi klienty je i řada cateringových společností včetně Vyšehradu2000, Golemu aj. V oblasti veřejné sféry se staráme o nemocnice – mimo jiné o všechny vojenské. Spolupracujeme s Vězeňskou službou ČR. S institucemi poskytujícími ubytování a stravování studentům Koleje a menzy v Brně a v Českých Budějovicích. Usilujeme o Univerzitu Karlovu. Všechno to jsou instituce s provozem připravujícími pět set a více jídel denně.

Pane řediteli, do jaké míry vaše činnost přispívá k profesnímu růstu lidských zdrojů?

Běžná praxe je následující. Nejdřív se naši konzultanti společně s managementem firmy, které pomáháme, podrobně seznámí s provozem. Následně nastavíme systém, který každému, kdo je jeho součástí, řekne, co kdy a kde má dělat. Stanoví se pravidla – na jakém pracovišti, jakým nožem, do které lednice, jaké teploty a časy se mají dodržovat atp. Poté, co takový systém vypracujeme, školíme personál, aby tyto zásady a pravidla vsřtebal. Následně chodíme na neohlášené kontroly. Ověřujeme si, jak konkrétní zaměstnanec nebo pozice, ke které se vztahuje pracovní náplň, dodržuje pravidla. U některých klientů je to dotaženo až do takových detailů, že pro ně zpracováváme speciální kontrolní listy s procentuálním vyjádřením kvality. Jakmile kvalita spadne pod určité procento, okamžitě se řeší náprava. A jsme zpátky u lidských zdrojů. Systém se postupně „usazuje“ a zhruba po půl roce jsou zásady správné výrobní praxe pro zaměstnance samozřejmostí. Pro provoz, které přistoupily k podobnému systému, pak je dlouhodobé dosahování nejvyšší úrovně kvality standardem. Ani sebelepší systém ale není samospasitelný. Nejdůležitější úlohu vždy hraje lidský faktor. Proto je potřeba si uvědomit, že důležitým krokem k dosažení úspěchu je pravidelné vzdělávání. Je to nikdy nekončící proces. ■

>>> www.hasap.cz

HASAP
CONSULTING

Plody moře a ryby z moří a oceánů

Plody moře a ryby z moří a oceánů je název tradiční brněnské gastronomické události pořádané týmem OREA Hotel Voronež ve spolupráci s reklamní společností SNIP & CO. Její desátý ročník v kongresovém centru hotelu Voronež zahájil jeho generální ředitel Josef Kulíšek 14. listopadu 2014. ■

>>> www.voronez.cz

>>> www.snip-brno.cz

Víno a umění v Praze

Galerijní večer Víno a umění v Praze s výstavou Jana Kunovského a taneční performancí se konal 13. listopadu 2014 v secesním Kulturním sále u jižní věže ve Fantově budově v Praze. Na jeho zabezpečení se za přispění hlavních podporovatelů společnosti Čeps

a Českomoravské komoditní burzy Kladno podílely Česká zahradnická akademie, střední škola a vyšší odborná škola v Mělníku, Střední odborná škola vinařská a Střední odborné učiliště zahradnické ve Valticích, Střední škola hotelnictví a gastronomie Hotelu International v Praze, společnost Café Dallmayr a další. ■

>>> www.vinoaumeni.cz

Účastníky Fóra cestovního ruchu přivítali generální ředitel agentury CzechTourism Rostislav Vondruška a náměstek hejtmana Olomouckého kraje Radovan Rašák. Blok přednášek zahájil generální ředitel pořadajícího CzechTourismu marketingovým plánem své agentury na rok 2015. „Sociální média a digitální PR v cestovním ruchu“ bylo téma Steva Keenana z Travel Perspective. Ohlédnutí za kampaní „Česko – země příběhů“ se v příspěvku „Příběh země příběhů“ s ukázkami realizací, výhod a úskalí měření dopadu a efektivitu ujal ředitel odboru strategie a marketingové komunikace agentury CzechTourism Marek Mráz. Vedoucí oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů Olomouckého kraje Radek Stojan představil gastronomické iniciativy „Ochutnejte Jeseníky“ a „Ochutnejte Hanou“. „Národní informační portál cestovního ruchu“ přiblížila Lenka Cívínová z CzechTourismu. „Efektivita PR a marketingových kampaní“ byl název příspěvku Jana Hergeta a Markéty Vogelové z CzechTourismu. Mobilita a Big Data jsou dva hlavní trendy, které v roce 2014 znamenaly markantní změnu cestovního ruchu. Vedly k přehodnocení dosavadního přístupu cestovního ruchu k mobilním technologiím i k přesnějšímu vnímání toho, jak jsou využívány spotřebiteli různých věkových skupin. Rostoucí význam obsahu na sociálních sítích i v mobilních zařízeních tvoří jádro silné digitální strategie, o níž hovořil jeden z předních světových

4. Fórum cestovního ruchu 2014

30. a 31. října 2014 Clarion Congress Hotel Olomouc

expertů na destinační marketing, zakladatel a generální ředitel specializovaných poradenských společností SE1 Media a Digital Tourism Think Tank Nick Hall v příspěvku „Jak se mění digitální prostředí – inovace, trendy a výzvy“. Chad Shiver, který v rámci největšího cestovatelského webu TripAdvisor spolupracuje s destinacemi po celém glóbu, přednesl příspěvek „Mění se tvář sociálních médií a jejich místo v marketingovém mixu“. Mění se podobě sociálních médií, tomu, jakým způsobem mohou destinace i komerční subjekty získat ze sociálních sítí co nejvíce a jaké novinky chystá na konci roku a v roce příštím Facebook se věnoval také Peter Podolinsky, který léta pracoval v tradiční reklamě i v digitálních a brandových agenturách v Praze a Londýně a nyní ve Facebooku na pozici Client Partner zodpovídá za český a slovenský trh. „Jak se mění obsah? Naučte se s ním pracovat...“ byl příspěvek, v němž se odborník na destinační marketing Tomas Vanderplaetse zaměřil na online marketing, destinační marketing, webovou analytiku a sociální média. Představil různé způsoby, jak by

měly destinace i komerční subjekty pracovat s obsahem. Obsah se stále více přesouvá do vizuální roviny a snaží se být co nejpůsobivější. Vyprávět příběhy destinací spolu s prožitky a zkušenostmi, které s nimi souvisí, tak je klíčem na cestě k získávání návštěvníků. Na významu pro destinace a subjekty cestovního ruchu nabyla také mobilní zařízení. Návštěvníci je totiž stále častěji používají ve všech fázích cesty. Zda je načase mobilní zařízení využívat a jak to udělat, aby destinace a podnikatelé v nich nepřicházeli o potenciální návštěvníky, na to se snažil odpovědět příspěvek „Mění se tvář mobilních zařízení – využití v cestovním ruchu“. „Odhalení Big Data“ byl příspěvek, jehož se zhostila Maria Lence ze společnosti Sojern. Její blok byl zaměřen na vysvětlení termínu Big Data a na jeho význam v cestovním ruchu. Vysvětloval, jak mohou turistické destinace a komerční subjekty proniknout do velkých dat a jak mohou být efektivnější v cílení na konkrétní demografické segmenty. Programová ředitelka Digital Tourism Think Tank Ramona Wagner a její tým zkoumá, jak se

destinacím po celém světě daří inovace v digitálním prostředí. V rámci příspěvku „Benchmarking: osvědčené postupy a nejlepší příklady“ prezentovala výsledky výzkumu „2014 Digital Destinations Benchmark“. Společenský večer v Arcibiskupském paláci spolu s Rostislavem Vondruškou zahájil náměstek primátora statutárního města Olomouc Jan Holpuch. V jeho úvodu byly předány diplomy a ocenění vítězům soutěže DestinaCZe 2014, o nichž informovalo předchozí osmé vydání Všudybylu v článku: „DestinaCZe 2014 zná své vítěze“. Další den měli účastníci Fóra příležitost nechat se vtáhnout do světa moderních technologií. Na třech stáncích si vyzkoušeli technologie jako například Google Glass či Oculus Rift nebo si rozšířili obzory o využití dronů v destinačním managementu. „Jak hotelu škodí rozmrzelý recepční: Data mining v cestovním ruchu“ byla přednáška Jana Faita ze společnosti STEM/MARK o tom, jak data mining rozkrývá preference návštěvníků hotelů a jak experimentální internetový prohlížeč Smaragd Browser obnažuje uvažování online nakupujícího při výběru pobytu. Příspěvek „Segmentace evropských turistů“ Františka Bartoše z PPM Factum byl zaměřen na problematiku sociální psychologie, individualismu, sociálně patologického chování, voličského chování, dopravního chování a turismu. „Segmentace turistů ze vzdálených trhů“ byl název příspěvku Michala Straky (Ipsos) a Bronislava Kvasničky (TNS AISA),

S generálním ředitelem České centrály cestovního ruchu – Czech Tourism Rostislavem Vondruškou se setkáváme 30. října 2014 na Fóru cestovního ruchu nedaleko míst, kde 4. srpna 1306 skolem posledního Přemyslovce, krále Václava III., tento slavný český panovnický rod vymřel po meči. Pane řediteli, Fórum si dalo za cíl informovat o vývoji v cestovním ruchu.

Je to teprve čtvrté Fórum cestovního ruchu v řadě, ale troufám si říci, že kvalitativně nejlepší. Mimo jiné i volbou tématu – využití digitálních nástrojů v marketingu a propagaci. Elektronické formy marketingu ale slepě nevelebíme. Spíš uvádíme příklady, co funguje a co nikoli. Zároveň se ptáme, jestli boom těchto nástrojů nemá limity z hlediska praktických uživatelů telemarketingu. Podařilo se nám dát dohromady vysoce reprezentativní mluvčí. Ti, kdo sem do Olomouce přijeli, rozhodně svůj čas dobře investovali.

Publikum odměnilo potleskem nápaditost chystaných kampaní CzechTourismu, které tu pod názvem „Příběh země příběhů“ prezentoval ředitel odboru strategie a marketingové komunikace Marek Mráz.

Kampaně, které připravují moji kolegové z CzechTourismu, nám obrovsky pomáhají. Jsou efektivním nástrojem v propagaci Česka a jeho regionů jak v rámci incomingu, tak v rámci domácího cestovního ruchu. Co se týká turismu, naším velkým cílem (a nejsme sami, kdo si ho vytýčil, spolu s námi i většina profesionálních a oborových asociací) je pozdvihnout prestiž této obchodní platformy a oborů a profesí, které díky ní, respektive díky kupní síle a poptávce turistů a návštěvníků nacházejí uplatnění. Nicméně dispozice České republiky si rozhodně zaslouhují vyšší návštěvnost a s ní úzce provázanou výkonnost cestovního ruchu. V Čechách, na Moravě a ve Slezsku je spousta z hlediska turismu zajímavých regionů, jenomže podnikatelé orientovaní na kupní sílu

mobilitních spotřebitelů, tedy klientely, kterou cestovní ruch na dané lokální trhy přivádí, se v nich taktak drží nad vodou. To je škoda z mikroekonomického hlediska, z hlediska hospodářského a společenského rozvoje těchto míst, a neméně i z hlediska makroekonomického. Tento stav nejen že po příjmové stránce neposiluje veřejné rozpočty, ale naopak je výrazně zatěžuje výdaji sociální záchrané sítě. A pokud v takto postiženém regionu ve službách cestovního ruchu působí podnikatel, který nešídí stát, zpravidla nemá šanci konkurovat subjektům v šedé ekonomice, kterým tato situace nahrává.

Lidé v kongresovém sále Clarion Congress Hotelu Olomouc se zaujetím sledují přednášky mluvčích a spontánně se zapojují do diskusí.

Auditorium Fóra tvoří mix podnikatelů, pracovníků i volených činitelů samosprávy a státní správy. A to je moc dobře, protože synergií činností všech těchto subjektů je úspěšný destinační management. Máme tu téměř dvě stě padesát účastníků. Vysoká úroveň mluvčích a zvolených témat mne velmi těší. Lidé tak nemají tendenci trávit přednášky v předsálí, se zájmem sledují příspěvky a diskutují. Mnohé z toho, co se tady dozvedí, si navíc budou moci během druhého dne Fóra vyzkoušet, což může jejich podnikání a profesní způsobilost posunout někam dál.

Konference má velký počet zahraničních mluvčích.

Pohled odjinud bývá přínosný. Lidé se v relativně krátkém časovém úseku mohou seznámit s charakteristikami různých kampaní, s tím, jak se ve světě více či méně povedly, jaký dopad měly na cílovou skupinu. Ostatně do materiálů Fóra jsme zařadili i meziroční porovnání měřitelných výsledků českého cestovního ruchu za první pololetí roku 2014, a ty jsou ve všech aspektech velmi slibné. Až se to zdá, vzhledem k situaci ve světě, neuvěřitelné. ■

„I když jsme v našem hotelu hostili již řadu odborných konferencí, Fórum cestovního ruchu je přeci jen trochu speciální. Jedná se o profesionály z oboru, kteří mají přísnější metr. Jsem velmi rád, že se vše povedlo.“

Generální ředitel Clarion Congress Hotelu Olomouc
Robin Hanák

kteří představili výsledky výzkumu zaměřeného na dovolenkové zvyky turistů ze čtrnácti zemí s cílem zhodnotit potenciál jejich přínosu pro výkonnost cestovního ruchu v Česku. Do výzkumu byly zahrnuty státy v pěti oblastech: ve Skandinávii, na Blízkém východě, ve střední Asii, Latinské Americe a v jihovýchodní Asii. Prezentace výsledků výzkumu „Domácí cestovní ruch v regionech ČR“

shrnuje hlavní trendy v cestování Čechů. Fórum cestovního ruchu vyvrcholilo příspěvkem Jana Tučka (STEM/MARK) „Zahraniční návštěvníci České republiky: Co vědí o nás a my o nich.“ ■

»» <http://forum.czechtourism.cz>
»» www.czechtourism.cz

CzechTourism

S první náměstkyní ministryně pro místní rozvoj Klárou Dostálovou se setkáváme 21. října 2014.

Paní náměstkyně, s čím jste před půlrokiem na ministerstvo přicházela?

Vzhledem k tomu, že jsem celý život dělala regionální politiku, přišla jsem na ministerstvo napomáhat ambicím, které mají slezské, moravské a české regiony. Regionální politika se úzce prolíná s fenoménem cestovního ruchu. V regionech se dlouhodobě vede boj o domácí i zahraniční turisty. Samozřejmě se jedná o boj nekonečný a obnáší spousty a spousty práce, aby jejich kupní síla a poptávka pomáhala mikroekonomice daných míst. A když už turisté přijedou, je třeba jim poskytnout patřičné zázemí. A tím nemyslím jen infrastrukturu, ta je vesměs na slušné úrovni. I díky evropským penězům se povedlo postavit řadu dobře vybavených hotelů a dát do pořádku městské a obecní mobiliáře. Co ale v rámci Česka považuji za problematické, je úroveň služeb. Přístup personálu, resp. jeho profesní způsobilost, která ve službách bezesporu zahrnuje nejen zvládání dovedností z oboru, ale i vstřícné chování vůči hostům. Pokud se s tímto nepodaří něco udělat, bude velmi těžké získávat turisty jinam než jen do Prahy. Na to nás neustále upozorňuje i Evropská komise. Monitorovací výbory jejich operačních programů probíhají přímo v regionech a jejich účastníci vždy obdivovali

Musíme se zaměřit na vzdělávání v oblasti služeb

naši doplňkovou infrastrukturu. Ale pokud personál, např. recepční, nechtí standardy pětihvězdičkového hotelu, v němž pracuje, je třeba s tím něco dělat. V Česku je řada investorů, kteří vlastní penziony a hotely, ale buď se jim moc nevěnují, anebo hotelnictví nerozumějí, což někde vyústí v to, že měkké dovednosti a vůbec přístup personálu nemá úroveň. Dnes už víme, že z evropských peněz nebudeme moci podporovat výstavbu další infrastruktury cestovního ruchu. Proto bychom se u nás na Ministerstvu pro místní rozvoj rádi zaměřili na vzdělávání v oblasti služeb nacházejících uplatnění v cestovním ruchu. Tak, aby turisté rádi vzpomínali na malý regionální penzion či hotel kdesi na území Česka, v němž nocovali. Aby provozovatelé hotelů a penzionů, restauratéři a lidé ve službách ctili heslo z třicátých let dvacátého století: „Náš host, náš pán.“

Evropské fondy jsou oblastí, v níž jste před svým jmenováním náměstkyní ministryně působila. Že úspěšně, dokládá i řada prestižních ocenění.

co regiony potřebují. Spolupracujeme s kraji, městy, s obcemi a s územními partnery, jako jsou třeba neziskové organizace, podnikatelské subjekty a další. Všichni mají své potřeby a naší snahou je pomoci regionům zvyšovat jejich konkurenceschopnost.

Dnes je trendem sledovat gastronomické televizní pořady a obdivovat špičkové kuchaře.

A když pak takový chef de chefs navštíví běžné stravovací zařízení, nezřídka bývá zděšen bídou kvalitou, tím, co všechno jsou tam schopni hostům nabízet. Na druhou stranu vždycky záleží i na konkurenci. Ostatně, knajpy, přístavní putyky a formanky jsou i na západě, a mají svoji klientelu, která by neměnila. Takže i v malých městech se zpravidla nachází jedna slušnější restaurace a dvě až tři „čtyřky“. Faktor konkurence je samozřejmě prospěšný i mezi poskytovateli služeb. Ale je o koho soutěžit? Jak kde. Když už máte kvalitní provozovnu, je její úroveň třeba potvrdit i v oblasti lidských zdrojů. Nešikovný,

CHCI SE ZAMĚŘIT NA VZDĚLÁVÁNÍ A ZVYŠOVÁNÍ PROFESIONALITY POSKYTOVATELŮ SLUŽEB V CESTOVNÍM RUCHU, ABY TURISTÉ I DÍKY KVALITNÍMU SERVISU RÁDI VZPOMÍNALI NA HOTEL ČI PENZION KDESI V ČESKU.

Byla jsem pouze tím, kdo tvořil, připravoval i inicioval projekty v jednom z regionů. Na ministerstvo jsem přišla řešit konkrétní operační programy: Integrovaný regionální operační program, přeshraniční programy, programy mezinárodní spolupráce, operační program technické pomoci. Na nadcházející Integrovaný regionální operační program se moc těším, kloube se v něm řada aspektů. Tím, že sama pocházím z mimopražského regionu, vím,

neochotný a protivný personál ve špičkově vybaveném hotelu nebo restauraci je opravdu k pláči.

V úvodníku minulého Všudybylu píšete, že cestovní ruch umí přinášet blahobyt nejen „bidelníkům“ parazitujícím na české podstatě. Je s to zvyšovat kupní sílu a příliv peněz do veřejných rozpočtů v každé navštěvované zemi. V případě Česka o stovky miliard korun ročně. Jenomže to by tu nesměla

scházet společenská poptávka po takové formě obchodování. To by, i v zájmu strojírenských a ostatních exportujících firem, bylo záhodno výrazně lépe budovat image Česka coby úspěšné, oblíbené země. Proč? Protože lidé – investoři, obchodní partneři i spotřebitelé – obvykle bývají toho mínění, že úspěšná a oblíbená země nebude produkovat špatné výrobky.

Ministerstvo pro místní rozvoj má v gesci cestovní ruch, avšak nejen v zájmu cestovního ruchu je třeba spojit síly soukromého sektoru s veřejným a dobře reprezentovat a propagovat Českou republiku. V rámci tržní platformy cestovního ruchu jistě svoji roli hraje i novelizace zákona č. 159 o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu. Když se podíváme do zemí kolem nás, většinou tam nějaký takový zákon mají. Je ale otázkou, jestli jsme tady v Česku na něj – v takovém rozsahu – připraveni, nebo zda pouze hledáme řešení jakéhosi zástupného problému, např. způsob financování destinačních společností. Pokud to myslíme vážně, musíme se vrhnout na společný marketing a nebojím se říct obchodní propagandu v zájmu rozvoje regionů Slezska, Čech a Moravy. Inspirovat nás může společný model rakouských spolkových zemí nebo švýcarských kantonů. Pokud chceme něco takového, už si to nějaký normativ zaslouží. Pokud však v zákoně hledáme jenom zdroj financování destinačních společností, tak na to stačí dotační titul našeho ministerstva.

Přála bych nám všem, abychom byli hrdi na naši zemi, ve které žijeme, na to, co se tady vyrábí. A abychom svými postoji nebránili cestě k blahobytu. Tedy, abychom o své zemi uměli dobře mluvit se sousedy. Máme špičkové vědce, umělce, řemeslníky, lékaře. Z této země vzešlo množství nápadů a vynálezů, které obohatily svět... Dokážeme to ale dobře prezentovat? Chceme? Málokdy. Když se někomu něco povede, raději to zpochybníme, a to je obrovská škoda. Až se staneme skutečnými patrioty země, v níž žijeme, určitě se nám všem bude dařit lépe.

>>> www.mmr.cz

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

David Plunkett v Praze

Jednání o komplexní hospodářské a obchodní dohodě (CETA – Comprehensive Economic and Trade Agreement), jež má evropským firmám otevřít miliardový trh zakázek, snížit cla a odstranit technické bariéry přístupu na kanadský trh, byla zahájena na transatlantickém summitu v Praze v květnu 2009. V září 2014 bylo oznámeno vypracování textu dohody. Ta se zabývá obchodováním se zbožím a službami, mobilitou pracovních sil, investicemi, zadáváním veřejných zakázek a řadou regulačních otázek, které souvisejí s obchodními a investičními příležitostmi mezi Kanadou a Evropskou unií. 23. října 2014 uspořádala Kanadská obchodní komora

v České republice ve spolupráci s velvyslanectvím Kanady a hotelem Marriott Prague obchodní snídani s kanadským velvyslancem při Evropské unii Davidem Plunkettem, který se na vypracování dohody CETA významně podílel. Davida Plunketta spolu s účastníky snídane přivítali výkonná ředitelka Kanadské obchodní komory v České republice Alexandra Brabcová, prezident Kanadské obchodní komory Jiří Krejča a kanadský velvyslanec v Česku Otto Jelínek, který Plunkettovo vystoupení uvedl.

>>> www.gocanada.cz

**CANADIAN CHAMBER OF COMMERCE IN THE CZECH REPUBLIC
CHAMBRE DE COMMERCE CANADIENNE EN RÉPUBLIQUE TCHÈQUE**

Cenu Franze Kafky obdržel Jen Lien-kche

Mezinárodní literární Cenu Franze Kafky za rok 2014 převzal Jen Lien-kche, kterého mezinárodní porota zvolila na svém květnovém zasedání v Praze. Jak tento čínský spisovatel Společnosti Franze Kafky sdělil, Kafka patří mezi jeho nejinspirativnější vzory. Mezinárodní literární Cenu Franze Kafky uděluje Společnost Franze Kafky každoročně od roku 2001.

Vybírá laureáta, jehož dílo oslovuje čtenáře bez ohledu na jejich původ, národnost a kulturu, obdobně jako dílo jednoho z největších autorů moderní světové literatury, pražského rodáka Franze Kafky. ■

Foto Milan Mošna

»» www.franzkafka-soc.cz

Náměstek primátora hl.m. Prahy Václav Novotný (vlevo) s ředitelkou Centra Franze Kafky Markétou Mališovou (vpravo) předávají mezinárodní literární Cenu Franze Kafky čínskému spisovateli Jenu Lien-kcheovi (uprostřed).

Splněný americký sen

Vdobě, kdy toto vydání Všudybylu dostanou do rukou čtenáři, se bude na Pražském hradě konat 19. ročník konference „Klíčové faktory úspěchu“ a slavnostní vyhlášení výsledků soutěže „Českých 100 nejlepších“. S jejich zakladatelem Karlem Muzikářem se potkáme 5. listopadu 2014.

Pane inženýre, jak jsme úspěšní? Jak je na tom Česko?

My v České republice jsme na tom dobře, a to dokonce velmi dobře, navzdory tomu, že se u nás mnozí ani nesnaží se o to zasloužit. Je v tom určitá úměra.

jejich podniky dosahují i miliardových obrátů. Jsou to v Česku splněné americké sny. Ostatně to, že jsou Spojené státy americké dodnes ekonomickou supervelmocí, nastartovali právě lidé, kteří tam přišli z různých koutů planety za svým snem a dokázali uspět v těch nejtvrdějších podmínkách. Bohužel, u nás v současné Evropě, a to i v mnoha soukromých institucích, se v pátek kolem oběda s prací pomalu končí a v pondělí po ránu pomalu začíná. Obávám se, že v nejbližších desetiletích se stane to, co naznačuje řada ekonomických a kulturních ukazatelů, tedy že se Evropa

POČÁTEČNÍM KAPITÁLEM ŘADY OSOBNOSTÍ, KTERÉ NA HRADĚ PŘEBÍRAJÍ OCENĚNÍ ČESKÝCH 100 NEJLEPŠÍCH A JEJICH VÝROBNÍ PODNIKY DNES DOSAHUJÍ MILIARDOVÝCH OBRÁTŮ, BYL „POUHÝ“ NÁPAD A VYTRVALOST.

Když vás netlačí konkrétní situace (a není to zase tak dávno, co jsme zažívali třeba hlad), nepodáváte zdaleka takový výkon, jako když takovou jasnou motivaci máte. To je stav platný nejen v Česku, ale dnes prakticky v celé Evropě. O to více si vážím těch výjimečných lidí, kteří i v této Evropě podávají výkony srovnatelné s našimi asijskými konkurenty, a často ještě lepší. Přitom hlavním kapitálem většiny z těch, kteří ve Španělském sále ocenění nejlepších přebírají, byly dvě věci, totiž nápad a dřina, se kterou ten nápad uvedli do života. Přes často neuvěřitelné překážky vytrvali a dnes

dostane do vleku rychleji se rozvíjející Asie, mám na mysli především neuvěřitelně se vyvíjející ekonomie Číny a Koreje. Jsem proto rád, že náš pan prezident Miloš Zeman podnikl nedávnou, popravdě historickou cestu do Číny, protože bylo skutečně načase, aby se česko-čínské vztahy zásadně zlepšily. A jsem samozřejmě také velmi rád, že čínská velvyslankyně paní Ma Keqing přijala pozvání vystoupit na Pražském hradě na dopolední konferenci „Klíčové faktory úspěchu“ a přijde i na tradičně velmi populární galavečer Českých 100 Nejlepších. ■

»» www.comenius.cz

Česko, inovativní spolehlivý partner

Do úvodníku osmého vydání Všeudybylu 2014 jsem zapracoval tezi generálního ředitele českého zastoupení úvěrové pojišťovny Euler Hermes Ing. Júlia Kudly, kterou vyslovil v interview „Tato země potřebuje vzory“ v roce 2009: „Ještě před půlrokem skoro každý možnost finanční krize popíral. Ted' se naopak kdekdokdo předhání, kdo by se ní koho víc vyděsil. Ekonomická krize je ale záležitost cyklická, která potřebuje nějaké regulátory. Vystrašenost, pasivita a rezignace, a na opačné straně at' čímkoliv odůvodňovaný voluntarismus v nakládání se státními finančními rezervami ale nejsou těmi správnými postoji. Je třeba zachovat si jistou míru serióznosti a dívat se na krizi jako na věc řešitelnou. A o to více budovat image úspěšné, tj. oblíbené země, kam je radno cestovat, kde je příjemné pobývat, investovat a s níž je dobré dělat obchody.“ S vrcholovým manažerem předního světového poskytovatele řešení v oblasti úvěrového pojištění Ing. Kudlou se opět potkáváme 29. října 2014.

Pane řediteli, současná hospodářská situace se popisuje jako odražení ode dna.

Já si ale dovolím tvrdit jednu věc. Stačí se podívat do statistiky návrhů na insolvence, do řešených situací. Na to, kolik insolvencí skutečně bylo prohlášeno. Uvidíte, že jejich počet stále stoupá - mezitím o devět procent. To může svědčit o dvou věcech: že insolvenční zákon začal fungovat správněji a že ekonomika ještě není restartovaná. Když někdo nově vstoupí do obchodních vztahů, nemusí to umět. Tradiční firmy, které se věnují zaběhanému byznysu, zase nemusí mít dobrou odezvu u nového. Změna orientace českého exportu se sice deklaruje, ale zatím zůstává neuskutečněná. Tvrdit, že nás zachrání BRIC a nějaké nové úplně fantastické projekty v dosud nepopsaných částech světa, je nezodpovědný nesmysl. Nedávno jsem měl setkání s velkou skupinou podnikatelů. Říkali, že pro ně

Ing. Július Kudla

je zásadní, aby fungovala německá ekonomika. Že to ostatní se už nějak doskládá. Automobilový průmysl, navzdory názrakům, které se obecně oslavují (a já jsem za ten optimismus rád), bude muset projít restrukturalizací. Automobilky, které tu investovaly, používají český trh jako odbytiště pro maximálně sedm až devět procent své produkce. Vše ostatní musí vyvézt. Znamená to, že když v Česku zdraží pracovní síla a zvýší se výrobní náklady, bude se výroba posouvat jinam. Dnes je v Česku málo začínajícího byznysu. Myslím tím např. oblast nanotechnologií, v nichž jsme dobří. Ale zatím se neobjevuje dost volných peněz. Pro to, aby si firmy peníze uvolnily, by si měly pojistit své pohledávky. To, že firma vstoupí na trh se sto procenty nepojištěných pohledávek, je v Česku evergreen. Navzdory tomu, že musí být kapitálově silná, aby ji něco nepoložilo. Typickým příkladem je stavebnictví, kde se faktury za odvedenou práci proplácejí i více než sto osmdesát dnů po splatnosti.

Která zajištění úvěrových rizik vidíte jako nejproblematictější?

Časté jsou konflikty s naháněči byznysu, kteří řeknou, pojďme dělat byznys. My máme známé na té a na té straně. Běží to tak, že první, druhou, třetí zakázku zaplatí při dodání zboží hotově. Objem obchodu se postupně zvyšuje a po převzetí čtvrté zakázky řeknou: „Máme problémy s hotovostí, dejte nám fakturu se čtrnáctidenní splatností.“ A bingo, firma zmizí! Většinou se přitom jedná o faktury za čtyřicet padesát tisíc eur. Je třeba vyznat se i v těchto nástrahách. Tradiční trhy v Evropě nás chápou jako seriózní partnery. Hledat záchranu někde superdaleko je složité. Než se propracujete k správnému partnerovi, může být dávno po produktu a volné kapacitě. Do primárního okruhu problémů souvisejících s úvěrovými riziky tedy lze zahrnout neznalost možných následků, které mohou nastat po nezaplacení pohledávky ze strany odběratele. Setkáváme se často (i u velkých společnostech) s názorem, že mají dlouhodobě nastavené dodavatelско-odběratelské vztahy a nic takového jim nehrozí. Pak se objeví problém s nezaplacenou pohledávkou a idyla se rozplyne. Žádnou společnost nenapadne nepojistit si firemní

auta nebo jiný majetek, avšak pohledávky, které často představují až třicet pět procent rozvahových aktiv, nezřídka zůstávají nekryty. Pro kapitálově slabší společnosti může být druhotná platební neschopnost likvidační. Druhým problémem bývá systém hodnocení parametrů prodeje (tedy odměny obchodníkům) bez návaznosti na zaplacení. Euler Hermes proto oceňuje přístup firem, které odměny vyplácejí až po obdržení platby od odběratele. Třetím okruhem je otázka teritoriálních a sektorových rizik. Politická nestabilita s sebou nese pochopitelná rizika nezaplacení. Rizika v jednotlivých sektorech se mění. Například stavebnictví, nákladní doprava a textilní výroba ale zůstávají nejrizikovějšími.

Mění se v této souvislosti poptávka ze strany firem?

Poptávka po pojištění se mění spíše v důsledku fází hospodářského cyklu a s tím související dostupností peněz na finančním trhu. Velkou úlohu při tvorbě poptávky sehrávají banky, na kterých závisí, jaký stupeň ochrany pohledávek vyžadují po klientovi při zajištění financování.

Jak se vyvíjí insolvenční mapa Evropy a jak se do pojištění úvěrů a pohledávek promítají sankce proti Ruské federaci?

Insolvenční mapa za poslední období nedoznala zásadních změn. V pásmu nejvyšší obezřetnosti se nachází Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko, Řecko a státy bývalé Jugoslávie kromě Slovinska. V kategorii problémových států je Irsko, Španělsko, Portugalsko, Itálie, Maďarsko, Slovinsko a Turecko. Zvýšená opatrnost je doporučena pro Belgii, Česko, Litvu, Rumunsko a Bulharsko. Samostatnou kapitolu tvoří Rusko, u kterého je třeba vyhodnocovat situaci podle vývoje sankcí a ruských reakcí.

Jak je Česko vnímáno v zahraničí?

Jako inovativní spolehlivý partner. Spolehlivý bych na to, co je tady zakořeněno, co historicky obyvatelé málokterého státu překonali, totiž na talent pro technickou improvizaci. V současné době se místo dílčích oprav mění celé komponenty. Když komponenta není k dispozici, mašina je nefunkční a firma ztrácí peníze. Čeští technici, zejména ti, kteří doprovázejí naše dodávky do zahraničí, jsou neskutečně kreativní. Dokážou fantastické věci. Umějí zázraky. ■

»» www.eulerhermes.cz

Velvyslankyně Čínské lidové republiky v Česku Její Excellence paní MA Keqing (uprostřed), čínský obchodní atašé pan WANG Qian (vpravo), předseda Československého ústavu zahraničního pan Jaromír Šlápota (vlevo).

Čína Čang Kao-li, který se tu zúčastnil setkání regionálních představitelů Číny a zemí střední a východní Evropy. Zároveň se k obsažným rozhovorům sešel s prezidentem Zemanem a premiérem Sobotkou. Tato návštěva přinesla množství nových podnětů.

Před třemi lety se ve Varšavě setkali vedoucí představitelé Číny a šestnácti zemí střední a východní Evropy a zahájili tzv. „spolupráci 16+1“. Tato platforma získala ve všech sedmnácti zemích dobrou odezvu. Spolupráce se rozvíjí každým dnem. Za podpory čínského kapitálu dosahuje významných pokroků u velkých projektů, jako je výstavba elektráren, dálnic atd. Ekonomiky Číny a zemí střední a východní Evropy jsou vysoce komplementární. Čína má zájem zaměřit se, společně se šestnácti zeměmi střední a východní Evropy, na podporu budování vzájemného propojení Asie s Evropou a spojit tuto činnost s dalšími významnými iniciativami, jako je např. vytvoření ekonomického pásu podél Hedvábné stezky. ■

»» www.chinaembassy.cz

Nová a nová poprvé

Čína, jedna z nejstarších civilizací, je historicky nazývána Zemí středu světa. Pozvání Československého ústavu zahraničního na přátelskou besedu přijala její velvyslankyně v Česku Její Excellence paní MA Keqing. Beseda se uskutečnila 16. října 2014 v sídle Ústavu ve Vrtbovském paláci v Karmelitské ulici v Praze. V úvodu Její Excellence řekla:

V naší zemi v průběhu pětadesáti let existence nové Číny neustále probíhají změny, které lze označit za zásadní. Během nich Čína nejen že vyřešila otázku základního zabezpečení obyvatelstva, ale stala se druhou největší ekonomikou světa. Nejen že ukončila válku s chudobou, ale našla vlastní vhodnou cestu rozvoje – cestu sociálního státu s čínskými rysy. Čína se aktivně zapojila do mezinárodního systému a podstatně přispěla k světovému míru a prosperitě. Každý den světa ukazuje čínskou rychlost. Tvoří jednu kapitolu historie za druhou. Nová a nová poprvé. Celková suma dovozu a vývozu Číny v minulém roce dosáhla 4,16 bilionu dolarů, což je nejvyšší objem obchodu na světě. V nejnovějším žebříčku pěti set nejsilnějších společností světa sestaveném časopisem Fortune se objevila stovka čínských firem. Čínská soukromá firma Alibaba nedávno uvolnila primární emisi svých akcií. Ta se setkala s mimořádným zájmem investorů a svou hodnotou vytvořila světový rekord. Každý rok je přijato

přes sto šedesát milionů čínských patentových přihlášek. V Číně každým rokem přibývá sedm milionů absolventů vysokých škol. Čínské vysokorychlostní železnice přesahují dvanáct tisíc kilometrů, což je přibližně polovina délky tratí všech vysokorychlostních železnic světa. Loni z Číny vycestovalo téměř sto milionů turistů a útraty čínských turistů v zahraničí dosáhly 102 miliard dolarů. Pro budoucnost jsme stanovili tzv. cíle století, abychom zajistili všestranné prohlubování reform, rozšiřování otevřenosti vůči světu, změnu způsobu růstu, úpravu ekonomických struktur, optimalizaci správy společnosti, zvyšování kvality života a ochranu životního prostředí. Budoucnost obyvatel Číny je totiž úzce propojena s nadějami na mír a s rozvojem všech národů světa.

Česko je zemí, ke které má Čína zvláště blízký vztah. Nikdy nezapomeneme, že šestý den po založení Čínské lidové republiky bylo Československo čtvrtým státem, který s námi navázal diplomatické vztahy. Poskytlo drahocennou pomoc. Vyslalo k nám odborníky. O tom svědčí i kamenný reliéf na Farmě česko-čínského přátelství ve městě Cchang-čou v provincii Che-pej. Od sedmdesátých let minulého století projížděly přes třicet let ulicemi Pekingů autobusy značky Škoda a dnešní mladá generace má krásné vzpomínky na animované filmy s roztomilým Krtečkem. Letos v dubnu čínsko-české vztahy obnovily svoji vitalitu. Česko navštívil vicepremiér

Nationalfeiertag

Jeho Excelence velvyslanec Rakouské republiky pan Ferdinand Trauttmansdorff s chotí zvali na recepci, kterou 23. října 2014 uspořádali ke státnímu svátku Rakouska v Praze na Slovanském ostrově. 26. října totiž Rakušané slaví Nationalfeiertag. V tento den byla v roce 1955 podepsána tzv. Státní smlouva a Rakousko, po válce obsazené spojeneckými vojsky, pod podmínkou neutrality získalo nezávislost. Nationalfeiertag se v současné podobě slaví od roku 1965. ■

»» www.bmeia.gv.at/prag

A magyar forradalom évfordulója

Při příležitosti maďarského státního svátku, 58. výročí maďarské revoluce v roce 1956, pořádalo Velvyslanectví Maďarska 22. října 2014 v pražském hotelu Boscolo recepci. Zúčastnilo se jí na čtyři sta hostů. Spolu s maďarským velvyslancem Tiborem Pető ji zahájil místopředseda české vlády Andrej Babiš. ■

»» www.madarsko.cz

96. výročí státu československého

Účastníci recepcie na Pražském hradě si 28. října 2014 za účasti našeho prezidenta Miloše Zemana připomněli šestadevadesáté výročí dne, kdy pětičlenný Národní výbor, jehož členy byli Antonín Švehla, Alois Rašín, Jirí Strýbrný, Vavro Šrobár a František Soukup, v Obecním domě v Praze vyhlásil zřízení samostatného státu československého. ■

»» www.hrad.cz

»» www.obecnidum.cz

Foto: Milena Fíndeis

Rozhovor s ředitelem zahraničního odboru Kanceláře prezidenta republiky d r. Hynkem Kmoníčkem jsem 22. října 2014 začal nediplomaticky.

Pane řediteli, nějaký čas jste pobýval v Austrálii. Jenomže i po návratu do Česka vám může připadat, že jste stále u protinožců, jak je tu ledacos postavené na hlavu.

Australané říkají, že tam je to tradičně „down under“, Češi říkají, že tady je to „upside out“, Takže je to v zásadě docela podobné přetočení.

Traduje se, že tehdejší ministr zahraničí vás chtěl poslat mnohem dál než jen do Austrálie. Jaké byly vaše pocity, když jste se tam ocitl?

Mentálně lepší než fyzicky. Austrálie je skvělá pozice pro velvyslance, pokud splňuje dvě základní podmínky. Jedna je, že mu musí být alespoň pětasedmdesát let, a druhá, že musí být vášnivý golfista. Já se tam cítil, jako když dostanete roli, kterou jste vždycky chtěli, jenom úplně jindy, s jiným režisérem a v jiném filmu. Což vypovídá víc o mně než o Austrálii. V Austrálii se žije příjemně. Před měsícem zase vyšel nějaký žebříček, že Canberra, kde jsem dva roky bydlel, je pro život nejlepším místem na světě. Možná i je. Ale platíte za to jednou věcí: Nudou. Canberra je na jedné straně hlavním městem jedné z dvaceti největších ekonomik světa (G20), na druhé straně vás překvapí velikostí asi tak Brna s kulturním životem zhruba Přelouče. Čímž poukazují na to, že tam jsou asi dvě velká kina, žádné stále divadlo či orchestr, žádný

My jsme to, co zbylo, když Slováci odešli

stálý soubor, čekáte, kdo zavítá z města. Řekl bych dokonce, že Přelouč je na tom s hostováním o dost lépe než Canberra. A že když v Přelouči člověk vyjde na ulici, potká tam lidi. V diplomatické čtvrti Canberry vyjdete na liduprázdnou ulici, po které jednou za hodinu projede autobus a rozežene bandu klokanů. Na druhé straně můžete v Canberře v centru města chytit pět kaprů za hodinu.

Všudybylem se prolíná mentorování, že cestovní ruch je tržní platformou mobilní kupní síly. A že bychom této kupní síle neměli bránit posilovat ekonomiku našeho státu.

Turismus je v Česku pořád dosti podceňovaný fenomén. A nejen z pohledu ekonomiky. Peníze utracené miliony turistů, které nám projdou Pražským hradem, prostě nejsou rozhodujícím zdrojem hrubého domácího produktu. Tato země nežije z turismu. Příjmy z cestovního ruchu jsou tudíž cosi, co máme navíc. Na druhou stranu cestovní ruch, resp.

Ono vás to nepřekvapí na indické vesnici. Překvapí vás to ale na francouzské vesnici. Můj bezpečnostní pohled pak vychází z toho, že lidé mají podstatně bližší mentální vztah k zemi, kterou navštívili a (možná s úžasem) zjistili, že na planetě nejen je, ale dokonce vypadá západněji než u nich doma na Západě. A na závěr je zcela porazí, když se podívají na mapu, kde že to v Česku byli, a zjistí, že by museli cestovat mnohem dál na východ, aby se dostali do Vídně. Tu vždy považovali za součást Západu, zatímco u Prahy a České republiky to je pořád na vážkách, a to geograficky nedává smysl. Jedním z hlavních bezpečnostních opatření, na které by se měla zaměřit i česká diplomacie, je dostat nás do pozice, kdy průměrný občan západní Evropy bude vědět, že jsme, a nebude tudíž pochybovat o tom, že jsme součástí Západu, stejně jako on sám. Že když řeknete Česká republika, nebude vám odezvou prázdný pohled nebo to, že si někdo „vzpomene“, že jsme asi v Rusku

ZÁKLADNÍM ÚKOLEM ČESKÉHO DIPLOMATA JE, ABYCHOM BYLI NATOLIK ZÁPADNÍ, ABYCHOM SE JEŠTĚ NESTALI NĚMCI, A NATOLIK SLOVANÉ, ABYCHOM SE JEŠTĚ NESTALI RUSY.

kupní síla a poptávka, kterou na lokálních trzích navštěvovaných zemí posiluje, umožňuje tvorbu rostoucího počtu pracovních míst. Cestovní ruch se proto rozhodně podceňovat nedá. Já bych chtěl upozornit ještě na jeden aspekt, který je pro mne důležitější než přijíždějící a odjíždějící turisté, a to paradoxně pohled zahraničně-bezpečnostní. Řada Čechů má představu, že o nás všichni na světě vědí, že jsme dokonce jakýmsi středobodem vesmíru. Proto je dobré, abychom cestovali a zjistili, že tomu tak vůbec není. Češi v zahraničí zjišťují nejen, že desetimilionové údolí (s počtem obyvatel odpovídajícím třetině Šanghaje) tím středobodem vesmíru není, ale že o něm dokonce většina lidí nikdy neslyšela.

nebo Jugoslávii... Právě díky turismu se v myslích lidí dostaneme do fáze, kde již fyzicky jsme. Že je to pak vesměs spojeno pouze s trojúhelníkem Praha, Karlovy Vary, Český Krumlov, je vůči zbytku země nezasloužené. Ale Pán Bůh zaplať, že alespoň tyhle ty tři karty už se pomalu učíme hrát v zahraničí. I z tohoto bezpečnostního pohledu. Ten nás dává na mapu. A když jste na mapě, jste také investiční příležitost. Když jste na mapě, jste existující entita, pravděpodobně máte nějaký názor, který by občas někoho mohlo zajímat vyslechnout. Takže turismus nás vlastně posunuje blíže k našemu nevyhlášenému cíli: být pro cizince tím Západem, o kterém si mnozí z našich lidí myslí, že jím již po staletí jsme.

Vrchní zemský rabín Karol Efraim Sidon přístup k turismu v rozhovoru pro Všudybyl komentoval: „I ti nahore by si měli uvědomit, že vytvářením vstřícné a pohostinné České republiky pro ni určitě udělají víc, budou-li svým voličům příkladem slušnosti, poctivosti a vstřícnosti. Když vás zvou na návštěvu do chronicky rozhádané rodiny, omluvíte se nejspíš, že jste bohužel pro ten večer zadán. Ale návštěvu u příjemných lidí neodmítnete, ani když jste u nich párkrát byl. Protivné hospody zejí prázdnotou a příjemné, ač nejsou hned za rohem, praskají ve švech.“ (viz www.e-vsudybyl.cz, článek „Následovat Praotce Abrahama v jeho pohostinnosti“) Neměla by mít česká ekonomická diplomacie jednotný vizuální styl, který by ukazoval – toto je české?

O tom se vždycky uvažovalo. Bylo i několik konceptů jednotné mediální prezentace České republiky. Poslední pokus byl, když Jana Adamcová vymyslela barevné bubliny, které označovaly různé typy výrobků. Takové úvahy jsou. Ale jakkoli by to bylo dobré, asi se ptáte, proč se stát nedokáže na něčem takovém dohodnout.

Na to si umím odpovědět. Protože to vlastně nikdo až tak moc nechce. Zkrátka, schází společenská objednávka.

A proč není? Protože chybí základ, kterému říkám jednotný státní narativ. Chybí základní přesvědčení obyvatel tohoto státu, že není třeba diskutovat o tom, proč tady náš stát vůbec je. A že účel tohoto státu už je jasně určen. Po roce 1918 po rozpadu Rakouska-Uherska jej charakterizovalo heslo: „budování republiky“. Po roce 1948 to bylo budování komunismu. Jenomže náš státní narativ v této chvíli, po roce 1993, se dá nejspíš shrnout do souvětí: „My jsme to, co zbylo, když Slováci odešli.“ Podle mě je to strašně málo. Co na tom jde vystavět? Maximálně návaly národního nadšení při vítězství hokejového týmu. Ale už nic víc. Já myslím, že hlavním intelektuálním úkolem této, příští a přespříští generace bude vytvořit něco jako *raison d'être*, státní narativ o tom, co jsme. Bude trochu mytologický, jako u všech ostatních zemí, ale bude sdíleným znakem příslušnosti k českému kmenu, protože si ho každý vyslechne v hodině dějepisu ve druhé třídě. Tohle je možná největší úkol, od něhož se odvine vše ostatní. Když budeme vědět, kdo jsme, budeme vědět, proč to jsme.

Nejvyšší strom Česka

Dřevina roku 2014 douglaska tisolistá nejvyšším stromem Česka

Porosty severoamerické dřeviny douglasky tisolisté, které se nacházejí na soukromém pozemku na Železnobrodsku, mají úctyhodné rozměry. Ve věku 138 let se řadí mezi nejvyšší a nejobtímější stromy v Evropě. Dřevní hmota rekordního jedince je víc než 27 m³. Pod patronací neziskové organizace PEFC ČR (Programme for the Endorsement of Forest Certification

Schemes) ve spolupráci s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů a vydavatelstvím Lesnická práce se 22. října 2014 uskutečnilo ukázkové přeměření nejvyššího stromu Česka. Rozměrově unikátní stromy, na rozdíl od památných, se doposud nevidovaly. Pozornost mezi lesníky každopádně vzbuzovaly stromy převyšující 50 m. Byly považovány za něco výjimečného a vyřazovány z těžby. Porost s největšími jedinci douglasek tisolistých patří k majetkům certifikovaným systémem PEFC. Tato mezinárodní certifikace je jedním z procesů v lesním hospodářství směřujících k dosažení trvale udržitelného hospodaření v lesích a zároveň usiluje o zlepšení všech funkcí lesů ve prospěch životního prostředí člověka. K přeměření nejvyššího stromu byl přizván stromolezec Karel Kejla, který exaktním přeměřením pásmem od špičky stromu po jeho patu potvrdil výšku 64,05 m. Předchozí měření prováděli pracovníci Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů v Brandýse nad Labem. K základnímu měření posloužily výškoměry, které se užívají v lesnické taxaci. Výška nejvyššího nalezeného stromu byla dále přeměřena laserovým výškoměrem, který je součástí sestavy měřicích přístrojů, které se používají při Národní inventarizaci lesů. ■

>>> www.pefc.cz

>>> www.uhul.cz

>>> www.silvarium.cz

Tahle otázka není věcí politického přesvědčení. To je věc, která jde ke smyslu naší národní a státní existence. Ke smyslu existence západních Slovanů na území mezi Německem a Ruskem. Na území, kde ve dvacátém století vznikly dvě světové války a kde se snažíme udržet jedno údolí v rukách západních Slovanů. Kde základním úkolem českého diplomata je, abychom byli natolik západní, abychom se ještě nestali Němci, a současně natolik Slované, abychom se ještě nestali Rusy.

Pak dokážeme být západními Slovan, mít své malé údolí, jedno státní logo, několik preferenčních výrobků, na kterých to logo bude. A když ten výrobek bude kvalitní, tak se nám třeba za nějakých osmdesát či sto let (ostatně Československu to trvalo více padesát let) podaří vybudovat tu novou značku. Protože dnes ji ještě nemáme. My jsme často to, co zbylo, když Slováci odešli. ■

>>> www.hrad.cz

EuroOil je největší českou sítí čerpacích stanic, kterou vlastní a provozuje společnost ČEPRO. S jejich obchodním partnerem, renomovaným dodavatelem LPG a směsí LPG, (dnes už zase) českou akciovou společností KRALUPOL a lidmi, kteří v ní pracují, se znám z dob, kdy byla součástí skupiny Royal Dutch Shell. S provozním ředitelem KRALUPOLu Ing. Miroslavem Kašpárkem jsem si 29. října 2014 přišel popovídat nejen o produktech, s kterými obchodují, ale zejména o ochraně životního prostředí, v níž sehrává výraznou roli právě jejich spolupráce s EuroOilem.

Pane řediteli, KRALUPOL je držitelem certifikátů ISO 9001:2009, ISO 14001:2005 a OHSAS 18001:2008. Jako palivo pro motory vozů, kterými rozvážíte plyn, používáte biopalivo.

Sto procentním dodavatelem námi používaných pohonných hmot je akciová společnost ČEPRO. Právě díky jejich čerpacím stanicím

EuroOil dnes po celé republice jezdíme na FAME-B100. Je to sto procentní biosložka, která je alternativou minerální nafty. Měsíčně tohoto paliva spotřebujeme mezi třiceti až čtyřiceti tisíci litry. Jsme tak největším odběratelem FAME-B100. Na FAME (fatty acid methyl ester), metylester řepkového oleje, jsme přešli letos v brzkém předjaří. Přiznávám, že s určitými obavami. Sháněli jsme reference. Ptali se

Ing. Miroslav Kašpárek

Biopalivo FAME-B100

FAME-B100 JE BIOPALIVO NA BÁZI ROSTLINNÝCH OLEJŮ, KTERÉ SE VYRÁBÍ CHEMICKOU REAKCÍ ROSTLINNÉHO OLEJE S METANOLEM. MŮŽE OBSAHOVAT ADITIVA NA ZLEPŠENÍ UŽITNÝCH VLASTNOSTÍ, JAKO JSOU DEPRESANTY, DETERGENTY, MAZIVOSTNÍ PŘÍSADEY A INHIBITORY KOROZE. POUŽÍVÁ SE PŘEDEVŠÍM JAKO MOTOROVÉ PALIVO PRO VZNĚTOVÉ SPALOVACÍ MOTORY A NĚKTERÉ TURBÍNY.

u společnosti, která provozuje dvě stě padesát nákladních automobilů v dálkové dopravě. Po vyhodnocení poznatků jsme došli k závěru, že by to mohla být ta správná cesta, a na FAME-B100 převedli celý autopark cisternových souprav a nákladních vozů. Bylo to klíčové rozhodnutí – a ukázalo se, že bylo správné. Vytipovali jsme si dvě čerpací stanice v síti EuroOil, které pro nás ČEPRO upravilo. Drtivou část FAME-B100 tankujeme právě tam. Tato místa jsou základními logistickými body naší

automobilové flotily, jejíž převážnou část parkujeme v Hněvčicích v areálu společnosti ČEPRO a druhou část v areálu bývalého vojenského opravárenského závodu v Horce u Olomouce.

Co názor, že bionafta poškozují motory?

To jsme také slyšeli. Pro FAME-B100 jsme se rozhodli ze dvou důvodů. Za prvé spalováním obnovitelného zdroje energie přispíváme k vyrovnané uhlíkové bilanci. Významný ale je i aspekt ekonomický:

ČEPRO, a. s.,

v oblasti velkoobchodního prodeje a přepravy zajišťuje plnění automobilových cisteren podle požadavků zákazníků; dopravu ropných produktů prostřednictvím produktovodů, železničních cisteren, autocisteren a nákladních vozů; cejchování průtokoměrů; laboratorní zkoušky pohonných hmot. Součástí každé dodávky je dodací list a atest pohonné látky. Dodává produkty: BA 95 Super – bezolovnatý automobilový benzin; vBA 91 Speciál – bezolovnatý automobilový benzin; BA Optimal 95 – aditivovaný bezolovnatý automobilový benzin; BA 98 Super Plus – bezolovnatý automobilový benzin; MN třídy B, D, F – motorovou naftu; Optimal Diesel bez biosložky – motorovou naftu; MN třídy 2 – motorovou naftu pro arktické klima; SMN 30 – směsnou motorovou naftu; TOLEX – topný olej extra lehký; FAME-B100 – biopalivo na bázi rostlinných olejů; Ethanol E85 – směs bezvodého líhu a benzínu BA 95 Super; Letecký petrolej JET A1.

vzhledem k nulové spotřební dani nám dnes přeprava vychází výrazně levněji. Cena FAME-B100 je ve srovnání s cenou minerální nafty vysoce konkurenční. Zkušenosti ukazují, že není vhodné střídát minerální naftu s bionaftou, byť jen na dojetí. I v tomto případě totiž dochází k zanášení palivových filtrů. Když pracujete výhradně s biosložkou, palivové filtry se nezanášejí. Teď nás čeká zimní období. Využití FAME-B100 v zimních podmínkách jsme konzultovali s odborným pracovníkem společnosti ČEPRO Ing. Danielem Svřčkem a také s expertem RNDr. Vladimírem Vackem, CSc. Dozvěděli jsme se, že se FAME vyrábí i v zimní variantě určené až do minus dvaceti stupňů Celsia.

Co zplodiny? Nemají lidé v místech, kudy projíždíte, dojem, že se na silnici vydala fritéza?

Rozhodně ne! Z některých vznětových motorů spalujících minerální naftu vychází dusivý černý dým a pevné částice, u FAME-B100 ale zápach ani částice nejsou. To, co opouští výfuk, ani vzdáleně neevokuje přepálený olej či jiný nepříjemný zápach. A přesvědčili jsme se o ještě jedné obrovské výhodě FAME-B100. Na jaře tohoto roku se stala dopravní nehoda, při které se naše cisternová souprava ocitla mimo vozovku a došlo k úniku zhruba čtyř set litrů paliva z palivové nádrže.

Po doložení bezpečnostních listů Hasičskému záchrannému sboru a odboru krizového řízení bylo rozhodnuto, že se odčerpá palivo FAME-B100, které je viditelně na povrchu, ale už se nemusela provádět hloubková sanace. Do třiceti dnů totiž v přírodním prostředí dojde ke spontánnímu odbourání tohoto paliva. Takže z hlediska prevence ekologických škod je tu ještě tato další přidaná hodnota.

Pane řediteli, vaše firma KRALUPOL se zabývá nákupem, prodejem a distribucí

KRALUPOL, a. s.,

byl založen v roce 1993 s cílem dodávat ekologická paliva. V roce 1998 se stal součástí skupiny Royal Dutch Shell, a pod obchodní značkou SHELL GAS distribuoval LPG. Od roku 2007 společnost patří do mezinárodní energetické skupiny Rubis se sídlem v Paříži, specializující se na skladování ropných a chemických produktů a distribuci LPG pod obchodní značkou VITOGAZ. V srpnu 2012 se stala součástí české skupiny KOH-I-NO-OR, která působí ve více než sedmdesáti zemích světa a má dceřiné společnosti v jedenácti zemích na dvou kontinentech, a vrátila se k původnímu jménu KRALUPOL. Disponuje technologiemi, jejichž prostřednictvím zajišťuje výrobu směsí LPG. Ověřování výstupů výrobních procesů zajišťuje prostřednictvím vlastní špičkově vybavené laboratoře. U speciálních produktů jsou výstupy laboratorních analýz součástí dokumentace dodávky. KRALUPOL dodržuje zásady integrovaného systému řízení jakosti, bezpečnosti práce a životního prostředí splňující ČSN EN ISO 9001:2009, ČSN EN ISO 14001:2005 a ČSN OHSAS 18001:2008.

EuroOil

je největší českou sítí čerpacích stanic. Jejím vlastníkem a provozovatelem je společnost ČEPRO, a. s., která zajišťuje a garantuje dodávky vysoce kvalitních pohonných látek. Má 191 čerpacích stanic v regionech Čech, Moravy a Slezska, což ji v České republice řadí na třetí místo v počtu čerpacích stanic a na čtvrté podle objemu prodaných pohonných hmot. Čerpací stanice EuroOil jsou vybaveny moderními prodejny s motoristickým a potravinářským zbožím a bezplatným Wi-Fi připojením. K dalším službám patří prodej tlakových lahví s propan-butanem a na vybraných stanicích i prodej LPG. Čerpací stanice EuroOil jsou certifikovány společností Lloyd's Register Quality Assurance podle mezinárodní normy ISO 9001:2000. Důsledná kontrola kvality prodáváných pohonných hmot je samozřejmostí. Vzorky jsou pravidelně odebírány přímo na stanicích a podrobovány rozborům v laboratořích ČEPRO, a. s., nebo ve společnosti SGS. Původ a kvalita každé dodávky pohonných hmot jsou deklarovány atestem, který je na každé čerpací stanici k dispozici.

zkapalněných ropných plynů. Mezi čtenáři Všudybylu je řada těch, kteří od vás kupují plyn pro zahradní topidla na propan-butan, jimiž za chladného počasí hostům vytvářejí příjemné prostředí pro posezení na terasách hotelů a restaurací, v restauračních předzahrádkách a v gastro zahrádkách.

Zabezpečujeme dodávky propanu, butanu, propan-butanu ve směsích a podobně. Nabízíme dokonce i speciální plyny – aerosoly. Jedná se například o plyny, které se používají jako hnací pro rozprašovače, aerosolové nádoby, kosmetiku, stavebnictví. Hnací plyny dokážeme míchat na základě požadavků odběratelů. Máme širokou paletu zákazníků. Už proto, že LPG rozvážíme i do čerpacích stanic jako alternativní palivo pro upravené benzinové motory. Ano, plyny pro topné účely dodáváme také hostinským, restaurátorům a hoteliérům. Další zákazníci, například jatka nebo drůbežárny, je odebírají pro různé speciální účely do technologií. Zkapalněné plyny převážíme automobilovými cisternami, plyny v tlakových lahvích nákladními automobily, jejichž diesellové motory jsou díky FAME-B100 vysoce ekologické. ■

»» www.kralupol.cz

»» www.ceproas.cz

Jak je zřejmé z nadpisu, pracovní setkání manažerů cestovní kanceláře EXIM tours se stovkami partnerů z prodejní sítě EXIM tours se uskutečnilo v Ostravě, konkrétně 11. 11. 2014. Den před tím proběhlo obdobné setkání v Praze a den poté v Brně. Prezentaci hotelů a destinací z katalogů EXIM tours LÉTO 2015, služeb letecké společnosti Travel Service a vystavování letenek IATA agenturou EXIM tours zahájila obchodní ředitelka kanceláře Romana Slížková, kterou jsem oslovil: Paní ředitelko, před hotelem Park Inn stojí osobní auta plná katalogů EXIM tours, které si do nich prodejci přeložili z vašeho kamionu.

To aby mohli oslovovat klienty bonusy za včasný nákup zájezdů. Ty umožňují dosáhnout až dvacetiprocentní slevy

EXIM tours!!!

z ceny zájezdu, případně vzít na zájezd dítě zdarma - pak mají dospělí šestiprocentní slevu. Při rezervaci teď mohou klienti složit sníženou zálohu tisíc pět set korun, která nenabourá vánoční rozpočet. V rámci prodeju first minute je naši partneři mohou získávat i řadu dalších výhod - třeba prioritní rezervací míst v letadle zdarma, parkováním za zvýhodněné

ceny nebo možností bezplatné změny rezervovaného hotelu a destinace do deseti dnů před odletem. ■

>>> www.eximtours.cz

Český systém kvality služeb
Czech service quality system

Pomůžeme Vám zvýšit kvalitu poskytovaných služeb

- Zvýšení konkurenceschopnosti
- Spokojení a loajální zákazníci
- Motivování pracovníci

plus

pro vaši konkurenceschopnost

Zapojte se do systému na www.cskcs.cz

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁS ROZVOJ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Travel Meeting Point

Pod záštitou agentury CzechTourism uspořádaly Asociace cestovních kanceláří České republiky a Asociace českých cestovních kanceláří a agentur 29. až 30. října 2014 v Praze kontraktační workshop cestovního ruchu za účasti 168 nabídkářů z 12 zemí a 930 nákupčích. Osvědčený koncept podpořily obě asociace výhodnými obchodními podmínkami. Náměstek ministryně pro místní rozvoj Jiří Houdek nazval Travel Meeting Point festivalem cestovního ruchu. Petr Zemek ze 101 CK Zemek podotkl: „V předtuše úspěchu jsme objednali dva stoly. Jeden pro jednání s provizními prodejci, druhý pro jednání se zahraničními partnery. Oba byly neustále v obležení. Už dnes se těším na příští ročník.“ Předseda ACK ČR Viliam Sivek a prezident AČCKA Roman Škrabánek shodně konstatovali: „Potřeba zaplnit mezeru na trhu po odřeknuté akci prověřila organizační schopnosti našich asociací. Víme, co by mohlo být zajištěno lépe, kdybychom na nábor a přípravu workshopu měli delší čas než jen dva měsíce. Naši členové sice umějí zázraky, ale něco z nemožného zůstalo jako inspirace pro příští rok. Přesto Travel Meeting Point příjemně překvapil zájmem vystavovatelů i nákupčích.“ Kamila Marvalová z Tipa Travel řekla: Chtěla bych poděkovat oběma asociacím. Nejen za množství vystavovatelů, ale i za prostory na občerstvení a k neformálním posezením s partnery. Z doprovodných akcí pak především za workshop s téměř padesáti chorvatskými partnery.“ Ředitel Maďarské turistiky András Szirányi řekl: „Setkání v jednacích sektorech splnila naše očekávání. Dala příležitost prezentovat nabídky pro český trh – novinky a tipy, zpestřující pobyty v Maďarsku. Těšíme se na příští ročník a všechny srdečně zveme do Maďarska!“

Foto František Vanásek

- »» www.travelmeetingpoint.cz
- »» www.ackcr.cz
- »» www.accka.cz

Jak se vyvíjí zájem zahraničních turistů o Dominikánskou republiku

DOMINIKÁNSKÁ REPUBLIKA ZAZNAMENÁVÁ JIŽ DRUHÝM ROKEM NEJVYŠŠÍ NÁRŮST NÁVŠTĚVNOSTI V KARIBIKU. MEZIROČNÍ NÁRŮST MEZI LETY 2012 A 2013 ČINIL 9,2%. TENTO TREND POKRAČUJE I V ROCE 2014 A VÝRAZNĚ PŘEVYŠUJE PROGNÓZY SVĚTOVÉ ORGANIZACE CESTOVNÍHO RUCHU, KTERÁ PRO KARIBSKOU OBLAST PŘEDPOVÍDALA RŮST 2-3%. V ČESKU BYL ROK 2013 UZAVŘEN S 8% NÁRŮSTEM TĚCH, KDO VYCESTOVALI DO DOMINIKÁNSKÉ REPUBLIKY. POZITIVNÍ NA TĚTO SKUTEČNOSTI JE NÁRŮST POČTU ČESKÝCH TURISTŮ I V LETNÍCH MĚSÍCÍCH.

Plány do budoucna

Dominikánská republika bude rozšiřovat nabídku o ekoturismus, zážitkovou, dobrodružnou i obchodní turistiku společně s rozmanitými hotelovými a gastronomickými službami. Plánem dominikánské vlády je přilákat deset milionů turistů za rok. Pro dosažení tohoto cíle začala uskutečňovat strategii, která zahrnuje agresivnější marketingové a reklamní kampaně a budování infrastruktury, jako je dálnice na východě země a revitalizace koloniální části hlavního města Santo Dominga. Za zmínku také stojí úpravy zákonů 491-06 a 158-01, kterými dominikánská vláda klade větší důraz na rozvoj turistického sektoru, konkrétně se například jedná o incentivní pobídky pro investory.

Preference českých turistů

Na začátku působení Turistického úřadu Dominikánské republiky v Česku byl potenciální turista konzervativnější, chtěl jet na jistotu, tedy do destinací Čechům známých: Punta Cana a Juan Dolio. Dnes už se povědomí o Dominikánské republice se značně zvýšilo. Čeští turisté se nebojí poznávat další regiony, jako Puerto Plata, Samaná a další.

Marketingová kampaň

Turistický úřad Dominikánské republiky se roce 2014 zaměřil na globální marketing, jednotný na všech zdrojových trzích.

Vůbec poprvé úřad realizoval společnou kampaň v Evropě a USA. Kampaň byla velmi úspěšná. Bude pokračovat i v příštích měsících a trvat na důrazu na mnohostrannost a rozmanitost atraktivit Dominikánské republiky.

Novinky

Turistický úřad Dominikánské republiky hodně sází na zábavu. Podporuje eventy, při nichž jsou zájemci o návštěvu i opakovaně přijíždějící turisté v přímém kontaktu s dominikánskou realitou. Platí to jak při propagačních akcích ve zdrojových zemích incomingu do Dominikánské republiky, tak na festivalech na domácí půdě, z nichž lze jmenovat jazzový festival v Puerto Plata a Santo Domingu nebo festivaly merengue. Turisty velmi oblíbená je také „ruta de los museos“, tedy návštěva nejdůležitějších muzeí na vyznačené trase. Co se týče infrastruktury, letos by měla být dokončena dálnice spojující Santo Domingo a Puerto Plata. Také byla zahájena výstavba třetí linky metra v Santo Domingu. Od roku 2013, po otevření druhé linky, se jedná o největší městský železniční systém ve střední Americe a Karibiku.

- »» www.godominicanrepublic.cz

Sjednatelkou společnosti Canaria Travel Lenkou Víkovou se setkáváme 20. října 2014 v Praze v Jungmannově ulici. Hned po vstupu do její cestovní kanceláře mne zaujala stěna obložená lávovými kameny, vyzařující energii Kanárských ostrovů a navozující jejich atmosféru.

Paní Lenko, 16. října 2014 jsme se potkali v 24. patře pražského hotelu Corinthia Towers na prezentaci Kanárských ostrovů a chystaného kanárského leteckého hubu pro střední Evropu. Spolu s prezidentem regionální vlády Kanárských ostrovů se jí zúčastnila reprezentace tamního destinačního managementu a hotelů.

Jsem ráda, že prezident Kanárských ostrovů pan Paulino Rivero opět přijal naše pozvání do Česka a přijel osobně podpořit náš projekt. Je pro nás velmi důležité, aby si i nejvyšší státní představitel mohli vyzkoušet na vlastní kůži služby, které poskytujeme turistům. Když totiž někomu v tak vzdálené destinaci vykládáte, že Praha je nejlepší místo – a on v Praze přitom nikdy nebyl – že Travel Service je naše největší letecká společnost a Canaria Travel touroperátor, který žije výhradně Kanárskými ostrovy, může to vnímat jako propagandu. Proto jsme si dali před rokem za úkol přivést pana prezidenta do Prahy, a tady na místě jemu a jeho doprovodu ukázat, kdo jsme a co děláme. Takovou propagaci, jakou Kanárským ostrovům děláme, asi nečekal. Byl velmi překvapen, že se už víc než dvacet let věnujeme jen a jen „jeho“ destinaci. Asi i proto jsem v letošním roce jako první cizinec v historii převzala z rukou pana prezidenta mimořádné ocenění „Premio de turismo 2014“ za mezinárodní propagaci Kanárských ostrovů. Mimochodem, každý rok se oceňují

Sedm světů k objevování

maximálně tři firmy, společnosti nebo fyzické osoby, které se významným přínosem podílejí na rozvoji cestovního ruchu. Byla pro mne obrovská čest, že jsem mezi vybranými figurovala právě já.

Společně s představiteli letecké společnosti Travel Service a Letiště Václava Havla Praha jste v Corinthii prezentovali záměr vytvořit v Praze středoevropský hub pro Kanárské ostrovy.

S touto myšlenkou si pohráváme už půldruhého roku. Poprvé jsme pana prezidenta Riveru do Prahy přivezli před rokem, kdy jsme hub pro pasažéry cestující přes Prahu na Kanárské ostrovy začali

koncipovat. 3. října 2013 se tu s náměstkem ministra pro cestovní ruch a šéfkou Promotur Turismo de Canarias zúčastnil konference, kterou jsme pořádali pro cestovní kanceláře a agentury spolupracující s Canaria Travel a leteckou společností Travel Service. Sjeli se na ni zástupci Travel Service Slovensko, Travel Service Maďarsko, Travel Service Polsko, Travel Service Rumunsko, ale také naši partneři z Tel Avivu. Představitelům Kanárských ostrovů se náš záměr líbil a rozhodli se tento projekt podpořit, neboť si uvědomují, že Velká Británie, Německo nebo Skandinávie už asi výrazně neporostou. Proto hledají další zdrojové trhy, chtějí

Zleva: Jednatelka a ředitelka cestovní kanceláře Canaria Travel Lenka Víková, prezident Kanárských ostrovů Paulino Rivero a jeho tlumočnice. Zcela napravo tisková mluvčí letecké společnosti Travel Service a Smart Wings Vladka Dufková.

oslovovat vznikající „mercados emergentes“, a my pro ně představujeme ideálního partnera. Vědí, že Canaria Travel se jako touroperátor specializuje výhradně na Kanárské ostrovy a že Kanárské ostrovy podrobně známe. Dalším faktorem je, že za sebou máme úspěšnou leteckou společnost Travel Service, která má základny v řadě evropských destinací, a že Praha má opravdu geograficky skvělou polohu v srdci Evropy. Proto se zástupcům Kanárských ostrovů záměr vybudovat v Praze mezinárodní tranzitní hub velmi zamlouvá. Vytvořili jsme nový rezervační systém Canary-booking.com, kde budeme nabízet spojení mezi Evropou a Kanárskými ostrovy. Představili jsme jej právě na této konferenci, kam jsme pozvali cestovní kanceláře a agentury, které by rozvoj tímto směrem mohl zajímat. Přítomni byli i ruští touroperátoři, kteří

vozí klienty do Prahy. Vedle „pražských balíčků“ by tak mohli nabízet i kombinované, Praha – Kanárské ostrovy. Navzdory tomu, jak je Ruská federace ohromná, totiž charterové lety na Kanárské ostrovy odlétají pouze z Moskvy a Sankt Petěrburgu. Ročně tedy na Kanárské ostrovy více než sto padesát tisíc Rusů přiletí přes jiné letiště, než odkud vylétají. Ruští cestovatelé mají Prahu rádi, a pokud chtějí na Kanáry, proč by nelétali přes ni? Proč by si v Praze neudělali třeba dvoudenní kulturní program? Teprve čas ale ukáže, jestli jsou naše představy správné.

Současných pět letů týdně chcete rozšířit tak, aby od roku 2015 bylo z Prahy na Kanárské ostrovy každodenní spojení.

Na tomto leteckém mostě budou spolupracovat i kanárské aerolinky Binter Canarias, které zajišťují přepravu mezi jednotlivými ostrovy souostroví. Dále jsme pro destinaci Kanárské ostrovy uzavřeli codesharovou spolupráci s ČSA. Ta umožní návaznost sítě Českých aerolinií, jako například linek směřujících z Ruska, na pravidelné a charterové lety Travel

KAŽDÝ Z KANÁRSKÝCH OSTROVŮ JE JINÝ. SEDM OSTROVŮ, SEDM SVĚTŮ K OBJEVOVÁNÍ. SEDM RŮZNÝCH DESTINACÍ. JEJICH OBROVSKOU VÝHODOU JE POLITICKÁ STABILITA, POČASÍ A KVALITNÍ INFRASTRUKTURA.

Servisu na Kanárské ostrovy. Letiště Václava Havla Praha se tak stane hubem, přes který budou díky transferům cestovat na Kanárské ostrovy i pasažéři z Ruska, Polska, Bulharska Maďarska a odjinud.

Jak na tom Canaria Travel byla v loňském roce?

Rok 2013 byl pro nás velmi úspěšný. Ani ne tak do množství klientů, to se setrvalě drží mezi pětadvaceti až třiceti tisíci, ale díky tomu, že jsme na jaře přepravili jubilejního půlmiliontého zákazníka. A to je hezká vizitka. Máme velké množství klientů, kteří se k nám vrací a užívají si na Kanárech naprosté stability – nejen počasí, ale hlavně politické situace. To je aspekt, který turisté poslední dobou hodně zvažují. Dobře vědí i to, že na Kanárech funguje kvalitní infrastruktura. Na každém kroku je zřejmé, že tu všechno dává ve prospěch cestovního ruchu,

aby byl každý návštěvník spokojený. Nespornou výhodou Kanárských ostrovů je fakt, že každý ze sedmi velkých ostrovů je naprosto ojedinelý a odlišný. Pokud se na Kanáry vydáte na delší dobu, můžete během jedné dovolené navštívit i několik z nich. A určitě to stojí za to, neboť skutečně platí náš slogan – Sedm různých ostrovů, sedm světů k objevování.

Prezentace Kanárských ostrovů byla spojena i s gastronomickým poznáváním.

Abychom Kanáry neukazovali jen na obrázcích, rozhodli jsme se je prezentovat i přes chuťové buňky. Přivezli jsme kanárská vína, sýry, dokonce i pověstné malé brambůrky „papas arrugadas“, vařené ve slupce s červenou omáčkou zvanou „mojo“. No, řekněte, kdo by odolal chuti Kanárských ostrovů? ■

»» www.canariatravel.cz

»» www.turismodecanarias.com

»» www.travelservice.aero

Canaria
travel

Evropa, **6.** jednota v různosti

Lotyšští střelci

Vždy, když vidím v Evropském parlamentu **Alfredse Rubikse**, žertem se ho ptám: „Nu, kak lotyšskije strelki?“ A **Alfreds** vždy s úsměvem odpovídá: „Lotyšskije strelki stojat tvjordo na svojich postach!“ Byli první oporou revoluce. Jejich loajalita k sovětské moci byla příslovecná. Bolševici dali pobaltským republikám v roce 1918 samostatnost, kterou **Stalin** zrušil v době **Hitlerova** nástupu po sovětsko-německém paktu v roce 1940. Mezi válkami bylo v Lotyšsku k sovětské moci hodně sympatií. Po spojení se Sovětským svazem ale přišly nepřijemné a zbytečné represe. Pobaltí pak obsadila při napadení Sovětského svazu nacistická armáda a například v Kuronsku se držela až do 9. května 1945.

Lotyšské národní obrození mělo ten problém, že **Riga**, přirozené centrum země, byla výrazně německé město. Kdysi navíc byla i největším městem švédské říše. Vyšlo tu první vydání **Kantovy Kritiky čistého rozumu**, **Herderových Idejí**, **Wagner** odtud prchal na loďce před věřiteli... V dějinách německé kultury hrála Riga velkou roli. Ale lotyšské národní obrození, byť se zpožděním a potížemi, si dokázalo vynutit korekce národnostních poměrů. Za dob Ruské říše začali do lotyšských území pronikat Rusové a ruština se stala postupně druhým jazykem země, zejména pak za sovětských dob.

Lotyši jsou ovšem na svou identitu hrdí. Každý rok o tom svědčí svátek svatého **Janise** v půli června, který slaví Lotyši po celém světě. Teď je ovšem radost z obnovené samostatnosti zkalena hlavně tím, že ubylo pracovních příležitostí a statisíce Lotyšů se vystěhovaly do zahraničí. V zemi se nic nevyrabí a mladí lidé utíkají. **Alfreds Rubiks** mi s hořkostí sdělil, že lidské ztráty jsou nyní větší než za druhé světové války. Kdo ví, kolik má dnes Lotyšsko obyvatel! Skutečná čísla vlastně nejsou známa. A zejména je postižen venkov. Protiruské výpady nové moci zkomplikovaly vztahy s Ruskem. Ropovod do města Venspils stojí bez užitku a železnice ho

nahradit nemůže. Jsou i jiné náměty, například spolupráce s Kazachy, kteří usilují o vybudování svého obilného terminálu pro Evropskou unii. Lotyšsko má s Českou republikou společný rys: neodpovědnost nové elity ve vztahu k osudu národa.

A tak politický vězeň **Alfreds Rubiks** kráčí v každých volbách od úspěchu k úspěchu. V Rize má jeho socialistická koalice nadpoloviční většinu. O svých osudech vydal knihu, k níž jsem měl tu čest napsat předmluvu. Tento nenápadný a skromný člověk budí důvěru lidí. Nezapomněli, co jako starosta Rigy vykonal. Prokazuje, že i politik může uplatňovat vliv tím, že je morálním vzorem a že z něj vyzáruje dobro.

Sanskrt Evropy?

Velký francouzský jazykovědec **Baudouin de Courtenay** se do litevštiny zamiloval tak, že ji pro její archaičnost přirovnával k sanskrtu. A vskutku, dnešní Litevci si ze svého jazyka udělali svatostánek. Jsou na něj mimořádně hrdí. Prožívají jedno z posledních národních obrození v Evropě. Organizují úžasné folkloristické festivaly. Už za sovětských dob velkorose opravovali historické památky. Nyní měli možnost předsedat Evropské unii. Jejich jazyku až na pár slov a frází nerozumím, takže jsem se v Evropském parlamentu ocitl v pro mě nezvyklé situaci a musel jsem se spoléhat na tlumočníky.

Litevci ovšem nejsou mezi státními národy Evropy žádnými nováčky. Už od 13. století měli národní stát. Litevský král **Mindowe** je považován za zakladatelskou osobnost. Litevci táhli roku 1380 proti Moskvě, kontrolovali rozsáhlá území východní Evropy. Jejich stát byl ale kulturně spojen spíše s etnikem, jež dnes nazýváme Bělorusy. Litevec **Jagiello** se dostal na polský trůn. Litevci výrazně pomohli k porážce Řádu německých rytířů u Grunwaldu a ve vztazích obou států se polský vliv prosadil natolik, že se litevská šlechta popolštila. Nakonec byla ustavena Lublinská unie obou zemí (1569) a tak to trvalo do samého konce. Kdo by neznal **Janusze**

Radziwiłła z Sienkiewiczova románu **Topa**, který sní o ovládnutí Litvy? Sienkiewicz z něj ovšem udělal padoucha, protože byl kalvinista.

Pro nás je až překvapivé, do jaké míry bylo pro malé evropské národy, Litevce nevyjímaje, české národní obrození vzorem. Litevci se sice domohli národního státu, ale Vilnius se stal polským Wilnem a hlavním městem Kaunas (Kowno). Přístup k moři si Litva zjednala anexí Klaipėdy (Memelu), jmenované v textu německé hymny od **Hoffmanna von Fallersleben**. V roce 1940 Litvu obsadili Sověti, kteří tak zapomněli na své sliby z roku 1918. Po napadení SSSR obsadili tato území Němci a často se oháněli tím, že to či ono město patřilo k hanze. Smutné je, že v Litvě čas od času vzplanou fašistické reminiscence.

Ale Litva mne zajímá i jinak. My Češi s ní máme bezproblémové a ekonomicky výhodné styky a je dokladem, jak se myslí ti, kteří bezdůvodně tlačí členské státy Evropské unie k uzavření jaderných elektráren. Po ukončení činnosti **Ignalinny** vzrostly energetické problémy tohoto malého státu a místní ceny energií. Evropská unie dotlačila Litvu k závislosti na Ruské federaci, protože ruský plyn se stal jedinou možností, jak výpadek nahradit. Politikové by měli vždy vážit důsledky svých činů. Poučení i pro Česko.

Polské šavle

Prý zachránily Evropu, tvrdil **Henryk Sienkiewicz**. Před kým? Před Turky? Ano, **Jan III. Sobieski** byl se svým vojskem u Vídně, ale útok vedl arcivévoda **Karel Lotrinský**. Vůči Turecku vedlo Polsko politiku velmi opatrnou, zejména poté, kdy byl **Żółkiewski** tvrdě poražen osmanskou armádou. Turecké břímě nesli hlavně Češi, kteří o tom moc nemluví. Každý čtvrtý muž sloužil ve vojsku, 75 procent všech výdajů na boj s tureckou armádou platily české země. Ostatně vídeňské posádce velel **Kaplír ze Sulevic**. Ale Češi z toho žádný národní mýtus nevytvořili. Poláci ano. Stejně odlišně, než reálně probíhala, vyličil **Sienkiewicz** švédsko-polskou válku. Švédům vzal z ruky otěže až vstup Dánska do války proti severnímu sousedovi, v níž Dánové nakonec přišli o kontrolu nad Øresundem a o území Skåne.

K národnímu mýtu patří i bitva u Varšavy v roce 1920, kdy Poláci pro změnu zachránili Evropu před sovětskými bolševiky. Je pravda, že mobilizace proti „Moskalům“ byla tehdy opravdu celonárodní. Polsko získalo prestiž, na kterou

za léta ponižování od trojího dělení Polska čekalo. Češi s Poláky cítili a česká mládež doby obrození s polským zápasem za samostatnost sympatizovala. Generace **Máchova**, generace revolučních demokratů polskými tématy žily. Polská literatura byla čtena a promyšlena. Češi měli rádi **Adama Mickiewicze**, i když si o jeho polském mesianismu mysleli své. K pochopení rozdílů historického profilu a kolektivní mentality Čechů a Poláků hodně přispěl významný brněnský historik **Milan Hübl**.

Češi nemají nic proti tomu, že Poláci jsou díky vklínění mezi pravoslavné Rusy a luteránské Prusy vášnivými katolíky, ale sami takto profilovaný katolicismus nepřijímají. Češi vyznávají sekulární hodnoty a občanskou společnost. Ale původní tendence **Solidarności**, v níž šlo o dělnickou samosprávu v závodech a demokracii všedního dne, si u nás získala sympatie.

V současné době je Polsko zemí, kde probíhají zajímavé diskuse o minulosti i přítomnosti. Pro mne je překvapivým fenoménem, že ze všech dekád poválečné historie dnes vypadá nejlépe ta **Gierkova**. **Edward Gierek** sám vydal knihu **Przerwana dekada**, jejíž název se nemusí překládat. Za jeho doby vzniklo 560 nových závodů, investovalo se do bytů, do infrastruktury, do vědy a kultury. Věda a kultura byly tehdy něčím, co mohly Polsku závidět i bohatší společnosti. Častokrát se o tom bavím s kolegou z Evropského parlamentu, synem bývalého polského předsádky. Profesor **Adam Gierek** je špičkový odborník na technologie a materiály a odvádí skvělou práci ve výboru pro průmysl, výzkum a energetiku.

U Poláků vystupuje do popředí nejen jejich národní hrdost a vztah k vlastní historii, láska ke koním a jejich soudržnost. Velmi mi imponuje jejich odolnost vůči katastrofám, a to i tehdy, přispěli-li k nim taky trochu sami. Jejich tvrdý a nekompromisní boj s nacisty je hodnota, kterou začíná sjednocená Evropa poznávat a vážit si jí. Po potlačení varšavského povstání okupanti polské hlavní město zcela zničili. Poláci tuto destrukci vymazali tím, že starou Varšavu obnovili podle historických plánů. Tato obnova má symbolický význam. Poláci ukázali celému světu, že zlo sice může vítězit, ale nikoli definitivně.

Lucemburský labyrint

Lidé mého pokolení poslouchali **Radio Luxembourg**, tzv. „Laxik“. Dnes je to pryč. Západní populární hudbu chrlí všechny

stanice. Lucembursko je také přítomno v českém historickém vědomí jako země, odkud pocházela jedna česká vládnoucí dynastie. Ostatně, otec **Karla IV. Jana** je pohřben v Lucemburku a Lucemburčané ho nazývají **Jang de Blannen (Jan Slepý)**. V roce 2010 byla v Praze v domě U Kamenného zvonu výstava „Královský sňatek“ k 700. výročí nástupu lucemburské dynastie na český trůn. Pozoruhodné na Lucembursku není jen to, že mělo nejdéle sloužícího premiéra (**Jean-Clauda Junckera**), že mělo a má vysoce fungující a prosperující ekonomiku a tolerantní politickou kulturu, která tuto zemi otevřela imigrantům (nejvíce z Portugalska), ale Lucembursko je i složitý jazykový rébus. Lidé mezi sebou mluví alamanským dialektem němčiny, který pokládají za samostatnou řeč – lucemburštinu (**letzeburgisch**). Říkají: „mir schwätze letzeburgisch“ (mluvíme lucembursky). V církvi se neprosadil žádný jiný jazyk než němčina, ale v politickém životě vládne francouzština, která byla oficiálně zavedena jako úřední řeč v roce 1841. V parlamentu se rozpravy vedou v lucemburštině, ale protokoly o jednáních jsou francouzsky. Všichni Lucemburčané sice umí německy, ale na veřejnosti se mluví německy zřídka, třeba když se jedná s německou delegací. Takže úřední jazyky jsou jaksi tři, ale vědomí národní identity je jasné. Mohli se o tom přesvědčit nacisté, když obsadili velkovévodství, udělali scítání a dotazovali se na jazyk a národnost. Až na drobné výjimky odpověď obyvatel této malé země byla jasná: jazyk lucemburský, národnost lucemburská.

Lucemburk je také jedním z měst Evropské unie. Evropský parlament tu má své hospodářské struktury. Občas se tu konají konference. Statut evropského města si Lucemburk žárlivě střeží. **Jean-Claude Juncker** byl respektovaný politik a vedl skupinu Evropské unie pro euro. Lucembursko je zemí, která evropskou myšlenku podporuje a v přepočtu na obyvatele přispívá do evropské pokladny nejvíc. Umí svou pozici přetavit ve vliv, který by mimo Evropskou unii nikdy získat nemohlo. Je to lekce i pro Česko?

Smutná neděle

Mám rád maďarskou kulturu. Chodil jsem v minulosti v Praze do Maďarského kulturního střediska, kupoval knihy a desky. Pak jsem si zvykl jezdit do Budapešti. Maďarská kultura je moc zajímavá. I filozofie, pokračování **Lukácsovy** školy, i když už

od roku 1971 nebyl mezi živými. V roce 1985 jsem se vydal na konferenci ke stému výročí **György Lukácase**. Seděl jsem po ní v jeho bytě mezi hvězdami lukácovského bádání a **Frank Benseler**, vydavatel spisu **K ontologii společenského bytí**, vyprávěl, jak se poprvé setkal s Místrem. **Lukács** se ho najednou zeptal: „A Franku, která z mých knih vás přivedla k mé filozofii?“ **Benseler** odpověděl, že monografie **Goethe a jeho doba**. **Lukács** se prý otočil k manželce a řekl: „Vidíš, Gertrudo, i špatná kniha může mít pozitivní výsledek!“ Mnohokrát jsem si tu scénu přehrál v mysli. Jaká absence pocitu sebedůležitosti u skutečného mistra filozofické kultury! **Lukács** se vždy snažil ukázat, že jsou alternativy, že není jen buď, anebo. Když ho zatýkal sovětský poručík (**Lukács** byl členem vlády **Imre Nagye**), požádal filozofa, aby mu odevzdal zbraň. **Lukács** sáhl do kapsy a podal mu plnicí pero. Maďarské úsloví říká: „**a szó is a fegyver**“ (slovo je také zbraň).

Teď už tak často v Budapešti nebývám. **Lukácsova** škola, kde bylo hodně lidí židovského původu, je rozprášena. Tu a tam zaregistruji, že někdo z tohoto okruhu funguje. Třeba **Miklós Almási**, který vydal „**Malou knihu o Hegelovi**“. Vycházejí spisy **Ference Fehéra**, například skvělá kniha o **Dostojevském** jako básníkovi krize. Ale **Fehér** je také po smrti. Nádherné filmy **Istvána Szabóa** (trilogie **Mefisto**, **Plukovník Redl**, **Hanussen**) jsou minulostí. Vybavuje se mi píseň **Smutná neděle (Szomorú vasárnap)**, jediný skutečný hit, který napsal Dezső Rezső. Je to tak úžasné sugestivní píseň o nešťastné lásce, že byla za **Horthyho** zakázaná, protože se prý při ní řada důstojníků zastřelila a **Horthy** nechtěl decimovat důstojnický sbor. Z tradičních restaurací, kam chodili maďarští intelektuálové, jsou teď provozovny McDonalds. Jen cukrárna **Gerbeaud** vzdoruje a připomíná doby, kdy se tam scházeli lidé ze slavného okruhu **Nyugat** (Západ), jako **Bartók** nebo **Ady**.

Miloslav Ransdorf

>>> www.guengl.eu
>>> http://europa.eu/index_cs.htm
>>> www.ransdorf.com

Evropská sjednocená levice/Severská zelená levice

Parlamentní skupina EVROPSKÝ PARLAMENT

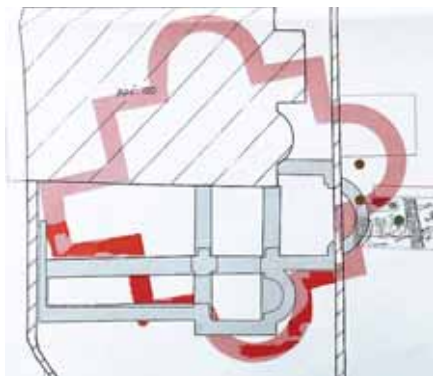
GUE/NGL
www.guengl.eu

Konec pohanského kultu

na skále, podle dávné tradice považované za Krokův hrad, Kosmasem zvaný Chras-ten či Krasten, Krokův kámen (viz Počátky naší státnosti č. 33), souvisel s přijetím nové křesťanské víry. Místo nepozbylo na významu, jak nám zachovaly staré báje a pověsti, jen došlo k jeho přeměně v centrum nového, vládnoucí elitou přijatého náboženství. Když si po roce 1070 kníže Vratislav II. zvolil Vyšehrad za své sídlo, stavbě baziliky sv. Vavřince musel ustoupit již dřívější kostel, nejspíše zasvěcený svatému Klimentovi. Základy současného Vyšehradu tak byly položeny dlouho před Vratislavem, někým, kdo měl vliv i prostředky vystavět Svatoklimentský chrám v místě pro tuto zemi tak mýtickým. Lidem uznávaný a velmi starý „Krokův“ kult s věštírnou a soudní pravomocí setrval v paměti generací. Jeho pohanskou podstatu mohl změnit teprve silou i skutky přesvědčivý panovník, pro nějž bylo křesťanství nástrojem budování státu.

V létě 2014

česká média zaplavila zpráva, že na Vyšehradě byl učiněn unikátní objev, který má váhu přepsat dějiny země. Pod základy raně románské baziliky sv. Vavřince byly nalezeny pozůstatky církevní stavby pozoruhodných rozměrů a neobvyklého tvarosloví, chrámu se třemi apsidami v protilehlých stěnách v rozvrhu kříže. Bez senzačních titulků je na místě informaci doplnit; základy tohoto věky skrytého kostela byly nalezeny při archeologických vykopávkách již o čtyřicetiletí dříve Bořivojem Nechvátalem. V roce 2014 proběhl revizní průzkum, který hmotu stavby upřesnil a interpretoval ji jako tzv. trikonchu. Rozměry a forma skutečně překračují měřítka tehdejší Bohemie. Kostel vznikl a sloužil před rokem 1070, následná stavba baziliky nerespektuje jeho základy, v objemu je téměř dvakrát větší. Pozoruhodná

Zaniklá raně románská bazilika sv. Vavřince (šedá) překrývá základy staršího kostela na půdorysu tzv. trikonchy (červeně). Šrafované objekt starého probošství.

Současná dominanta, novorománská bazilika sv. Petra a Pavla, byla dokončena počátkem 20. století. Prvopočátky Vyšehradu však tonou v mlze.
foto: Dan Materna, MAFRA

Počátky naší státnosti 34 Vyšehrad – ambice nezávislosti, I.

zjištění vyvolala opětovný zájem o křesťanské počátky Vyšehradu, hledané v zakladatelské aktivitě některého z českých vládců 10. nebo první poloviny 11. století, kam archeologové zbytky trikonchy datují. V retrospektivním pořadí mohl tímto mužem být kníže Spytihněv II. (1055–1061), Břetislav I. (1034–1055), Oldřich (1012–1033), Jaromír (1004–1012, 1034), Boleslav Chrabrý z polské větve piastovsko-přemyslovské (1002–1004), Boleslav III. (999–1002), Boleslav II. (972–999) a Boleslav I. (935–972). Panovníkům, jejichž vladařské činy jsou poměrně hodnověrně popsány v dobových letopisech, předcházejí knížata z nejranějších počátků přemyslovské genealogie, o kterých mluví více křesťanské legendy než doložitelná fakta; Svatý Václav (921–935), jeho babička Svatá Ludmila (921) a otec Vratislav I. (915–921). Pokud máme být důslední, je na místě zmínit i Spytihněva I. (895–915) a mocného knížete Moravanů Svatopluka (870–895), v jehož době byl do čela Bohemie dosazen Bořivoj (?883–889). S výběrem nejhodnějšího z kandidátů na „zakladatele Vyšehradu“ by nám mohly pomoci písemné památky, které zároveň poodhalí i dějinné souvislosti s nejstarším kostelem.

Na vyšehradské skále

počátkem 11. století kostel již stával, a to nijak bezvýznamný. Mluví o něm kronika Dětmara z Meseburku vztahující se k událostem ze září roku 1004. Tehdy prý zvony vyšehradského kostela oznámily vstup právoplatného knížete Jaromíra do země s vojskem krále Jindřicha II. a přispěly

k překotnému útěku Boleslava Chrabrého ze stoličného hradu Praha. Kronikář Kosmas informace doplňuje o dřívější Jaromírův azyl na Vyšehradě poté, co u Velízu strpěl hořké ponížení od Vršovců (1002). Na Vyšehradě se údajně konala i sláva při příležitosti Jaromírova návratu na trůn Bohemie. Denáry ražené za vlády Boleslava II. a Jaromíra přinášejí svými opisy VVISEG, VAISG, VSEGRAD zprávu o jménu „Vyšehrad“ a jsou uváděny jako důkaz existence zdejšího knížecího hradu s mincovnou. Nutno však připomenout starší indicie tohoto pojmenování pro širší sídelní aglomeraci na obou březích Vltavy i eventualitu, že označení „Vyšehrad“ se výhradně na lokalitu bájnou či již skutečného knížecího sídla přeneslo teprve v 10. či 11. století. Pokud tehdy místo nabývalo významu hradu, při knížecím paláci byl křesťanský kostel takřka povinností. Ve zdejším palácovém okrsku však stávala rotunda sv. Jana, skromnější a výrazně mladší než kostel na základech trikonchy. Navíc, archeology zjištěná trikoncha leží vně hradeb akropole, nemá obvyklou formu církevní stavby přemyslovské hradské správy a nejspíše předchází i výstavbě knížecího sídla.

Prvopočátky hradu

na vltavském pravobřeží provázejí rozpaky. Doklad o opevnění Vyšehradu pochází teprve z 11. století, se stavbou se započalo snad za pohnuté vlády knížete Jaromíra. Jeho otec i děd, Boleslav II. a Boleslav I., měli své sídlo na hradě Praha, s knížecím stolcem a hrobkou rodového světce knížete Václava. V roce 973 bylo

při pražském kostele sv. Víta a sv. Václava zřízeno biskupství. Pražský hrad tak měl veškeré náležitosti sídla vládců. Kdo ovládal „Prahu“, byl knížetem celé Bohemie. Až přelom 10. a 11. století přinesl mocenský rozvrat. Boleslav III. byl neschopný a mstivý panovník, jeho mladší bratr Jaromír se v zájmu vlastní bezpečnosti patrně uchýlil na protější dominantu do blízkosti něčím významného a také chráněného kostela. Obdobně se o půlstoletí později zachoval Vratislav II., když před svými bratry knížetem Spytihněvem a pak i ctižádostivým biskupem Gebhartem přesídlil na Vyšehrad. Tam svoji nezávislost posílil založením kapituly podřízené přímo stolci sv. Petra, římskému papeži. Ve středověkém vnímání byl Řím centrem světa, o římské tradice se opírala moc papežů i křesťanského císaře. Vyšehrad tudíž od počátku sledoval odlišný záměr; na jeho mimořádné minulosti stavěla i existence „mocenského protipólu“ knížecímu hradu Praha. Za Vratislava II. byla na místě původního a nejspíše již (formálně i staticky) nevyhovujícího kostela vystavěna bazilika tzv. hirsauského typu, inspirovaná clunijským reformním hnutím ve Francii, v domácím prostředí zprostředkovaným přes Sasko. S tím patrně souvisí i nově zvolené patrocinium sv. Vavřince. Řada okolností nasvědčuje, že stavitelem nejstaršího a tvaroslovím neobvyklého kostela nebyl kníže Jaromír ani žádný z jeho pokračovatelů. V době jejich vlády v letech 1004–1061 kostel na Vyšehradě již stál. Za Vratislava II. však neplnil svůj účel a byl stržen. Chrám na základech trikonchy vznikl v 10. století. Vodítkem k osvětlení křesťanských dějin bájné skály nad Vltavou je „ztracený“ kostel svatého Klimenta.

Zpráva o vyšehradském zasvěcení

svatému Klimentu pochází z opisu zakládací listiny Vyšehradské kapituly datované k roku 1088. Zde je latinsky zaznamenáno „*Ad ecclesiam SS. Apostoli Petri et Pauli sanctique Clementis Mart. et Pont. in civitate Vyssegrad constructam*“. Patrocinium (nikoliv sám kostel) je zmiňováno v souvislosti se založením kapitulního chrámu, při němž se později Svatý Kliment uvádí již jen jako kaple. Existenci kaple sv. Klimenta na hoře Vyšehradské stvrzují i listiny králů Přemysla Otakara I. z r. 1222 a krále Václava II. z r. 1240. Kaple zanikla nejspíše někdy v bouřlivém 15. století za husitských nepokojů. Svatoklimentské patrocinium se však nadále udrželo v titulu kapitulního kostela, který až do 18. století nesl jméno sv. Petra, Pavla a Klimenta. Malou kapli tohoto zasvěcení opětovně zřídil v roce 1873 kanovník Václav Štulc

v budově proboštství, se záměrem uchovat paměť na nejstarší kostel vyšehradský, který podle tradice dal stavět kníže Bořivoj (!). Kostel svatého Klimenta na Vyšehradě po léta vzbuzoval mezi odborníky pochybnosti a u řady historiků jeho existence dodnes nenachází větší podporu. A to i přes nesporný fakt, že archeologové v 60. letech 20. století pod základy zaniklé románské baziliky sv. Vavřince skutečně odhalili starší stavbu, zprvu pokládanou za menší kostel křížové dispozice. Již při této příležitosti vyvstala otázka, zda kostel mohl být oním *sanctique Clementis*, o němž podává zprávu zakládací listina kapituly. Patrocinium sv. Klimenta se totiž poněkud vymyká zvyklostem převážně latinsky orientovaného kléru v Bohemii 10. a 11. století, církevně podřízeného bavorskému Řeznu a po roce 973 zřízením pražského biskupství příslušné arcidiecézi v Mohuči. Svatý Kliment spíše upomíná na staroslověnskou liturgii a písemnictví, které do naší krajiny doputovalo z Moravy třetí třetiny 9. století společně s tradicí a žáky věhlasného arcibiskupa Slovanů sv. Metoděje.

Sv. Kliment byl přímým pokračovatelem sv. Petra. Jeho mučednická smrt ve vodních hlubinách je častým námětem křesťanských vyobrazení.

Svatý Kliment

se v 1. století po Kristu stal druhým římským biskupem, přímým nástupcem svatého Petra. Podle legendy jej římský císař Traján poslal do vyhnanství do Chersonu, na poloostrov Krym u Černého moře. Protože ani tam nepřestával hlásat křesťanskou víru, byl na císařův rozkaz svržen do moře s kotvou uvázanou kolem krku. Krymští křesťané jeho tělo vyzdvihli a nad Klimentovým hrobem vystavěli kapli. Svatý Kliment podle křesťanské tradice patří k prvním mučedníkům, bývá zobrazován s kotvou a rybou, které připomínají oběť ve vodní hlubině. Téměř o sedm století později, v roce 861, přišli do Chersonu vyslanci byzantského císaře, Konstantin zvaný Filozof a jeho starší bratr Michael. Zbožnost jim vnukla myšlenku nalézt tělo mučedníka Klimenta a jeho svaté ostatky přenést do Konstantinopole nebo Říma. Jak se

rozhodli, tak v duchu své víry i učinili. Tato pozoruhodná dvojice v zemích Slovanů proslula pod jmény Cyril a Metoděj. Oba bratři byli vysláni na Moravu jako byzantští zvěstovatelé křesťanství, roku 863 s sebou přinesli také ostatky svatého Klimenta. Svatoklimentské patrocinium proto významně souvisí s misijní činností soluňských bratří a zejména s působností prvního moravského arcibiskupa Metoděje ve Svatoplukově slovanské expanzi.

Bohémie

v osmdesátých letech 9. století podléhala moravskému knížeti Svatoplukovi, jednomu z nejmocnějších panovníků raně středověké Evropy. Svatopluk disponoval vojenskou silou, které se obávali i franští králové. Ve jménu křesťanství vstupoval do zemí sousedů, do Polabí, Polska i Panonie. V jeho moci bylo podmaňovat si místní aristokracii, regionální knížata jako byl Bořivoj, která pod tlakem okolností více či méně dobrovolně přistupovala na křesťanskou víru. Také založení kostela na Bořivojově Levém Hradci, datovaného do let 883–84, a jeho zasvěcení svatému Klimentovi tehdy bezpochyby vyšlo ze Svatoplukovy vladařské vůle, zprostředkované Metodějem a jeho moravskou církví. Svatoplukovo „křesťanské“ vojsko při expanzi zaujímal strategické polohy, obsazovalo významná hradiště, ničila pohanské idoly. Při vstupu Moravanů do vltavského údolí zanikala stará kultovní místa, byla nahrazována novou křesťanskou symbolikou. Stranou tohoto zájmu jistě nezůstal ani Vyšehrad, tehdy ještě kultovní skála mezi lidem uctívaná jako Krokův kámen.

Ordál svrhávání odsouzců

do vodních hlubin, soud, který provázel smrt mučedníka svatého Klimenta, nejspíše mohl dát podnět také k zasvěcení zdejšího křesťanského chrámu. Svatý Kliment na Vyšehradské skále se ikonicky vypořádal s pohanskou minulostí Krakova obětiště. Je zdejší kostel jako místo křtu, chrám s baptisteriem, v němž se symbolickým ponořením slavilo znovuzrození člověka ve víře v Ježíše Krista, příliš smělá fantazie? Nebo také reálná hypotéza vysvětlení církevního významu Vyšehradu oproti světské moci panovníků, jejímž centrem se měl stát knížecí hrad Praha na protější straně Vltavy? Do zastřených a nejspíše i přepisovaných dějů křesťanské Bohemie 10. století nahlédneme v příštím pokračování. ■

Radek Míka

>>> www.e-vsudybyl.cz/pocaty-nasi-statnosti
>>> www.boheminium.cz

NOVOMĚSTSKÝ PIVOVAR

Novoměstský restaurační pivovar je ojedinělou **gastronomickou raritou** v centru Prahy

Kelková kapacita je **400 míst** v atraktivních rozsáhlých prostorách.

Vlastní **výroba 11° piva** – kvasnicový nefiltrovaný světlý a tmavý ležák

Prohlídka pivovaru s odborným výkladem

Vynikající **typicky česká** a mezinárodní kuchyně

Pivní večery s živou hudbou

Bohatá nabídka **menu** pro turistické skupiny

Otevřeno denně

Po–Pá 10.00 – 23.30

So 11.30 – 23.30

Ne 12.00 – 22.00

Novoměstský pivovar s.r.o.

Vodičkova 20, 110 00 Praha 1

tel./fax: 222 232 448,

222 231 662, 602 459 216

e-mail: sales@npivovar.cz

www.npivovar.cz

Zeměmi Švédů a Norů

2

26. 7. 00:11, kemp Magalaupe

Norsko nás přivítalo příjemně. Vůně moře a ryb, malé rybářské lodě i velké zaoceánské. Nádherný výhled na fjord z pevnosti a spousta dřevěných domů natřených pestrými barvami. To je Trondheim. Teď ležím ve spacáku. Zrovna jsem se vrátil z focení a prohlídky soutěsky Magalaupe na řece Driva. Jde z ní hrůza. Cítím pokoru. Člověk si při pozorování podobné scenérie uvědomí spoustu věcí o přírodě a sobě samém.

26. 7. 11:54, chata Snøheim

Sedím na kameni v národním parku Dovrefjell a je mi dobře. Čekám, až dorazí loudající se táta. Jím mrkev a vychutnávám si okolní přírodu. Za zády mám malou chaloupku, mělké údolí s horskou bystřinou a pár pasoucích se pižmoňů. Před sebou hřeben hor, nevelké jezero a v dále pak kuželovitou horu se sněhovým čepcem.

27. 7. 13:32, Romsdalshornet

Vyběhli jsme s tátou na hřeben s nádhernou vyhlídkou. Pod námi v obrovské hloubce řeka Raura a naproti Stěna trollů. Nejvyšší kolmá skála Evropy, která má na svědomí několik desítek životů lezců. Norsko je zemí velkých nej.

28. 7. 13:40, vyhlídka Dalsnibba

Obědváme pravý český uherák s norskou mrkví a rakouským jablkem. Jedno z nejpoblábnějších míst v Norsku. Bohužel pravděpodobně proto, že je dostupné autem. Nicméně je tu nádherný výhled na prý nejkrásnější fjord Norska, Geirangerfjord, na okolní zasněžené kopce se stovkami jezírek a na velký ledovec.

29. 7. 17:11, řeka Sjoa

Cítím se báječně po absolvování jednoho z nejsilnějších zážitků v životě. Raftování na řece Sjoa se skupinou českých průvodců z České raftové základny v Norsku. Zrovna sundávám neopren.

Řeka ledová, jak když bodne jehlou. Táta by mohl vyprávět, když do ní v jedné z peřejí zahučel. Divoká tak, že mi teď slalomový kanál v Troji, kde jsem měl nedávno školní kurz, připadá jako potůček. Místy až třímetrové peřeje a téměř dvacetikilometrová rychlost proudu. To je řeka Sjoa a takové je i Norsko. Divoké a nespoutané. ■

Martin Kainc

>>> **www.kudrna.cz**

jáchymovská

SNOWMAN!E

**NOVÁ
SJEZDOVKA
KLÍNOVEC
-JÁCHYMOV**

SKIBUS | SKIPASY | BAZÉN | SAUNA | WELLNESS | UBYTOVÁNÍ | RESTAURACE

**nový SKIAREAL
KLÍNOVEC**

tel.: 731 150 456
info@klinovec.cz

Připravili jsme pro Vás

moderní 3 km sjezdovku
slevy pro rodiče s dětmi
širokou nabídku wellness procedur
aquacentrum Agricola

**HOTEL&RELAX RESORT
JÁCHYMOV**

tel.: 353 833 333
info@resortjachymov.com

www.klinovec.cz

www.resortjachymov.com

ArtFest ArtFest ArtFest
veletrh výtvarného umění
29. - 30.11. 2014
výstava probíhá pod patronací Ivy Hüttnerové,
ve spolupráci s Josefem Balkem
a Volným sdružením umělců jižních Čech
Pavilon Z více než 80 umělců z ČR a zahraničí
festival studentských filmů

sobota 10:00 - 17:00
neděle 10:00 - 16:00

VÝSTAVIŠTĚ
ČESKÉ BUDĚJOVICE a.s.

GRASPO

Pro ty, co se nechají hýčkat
a na greenu předvedou jedinečný swing.

PUNTA CANA

TO JE SEN!

Dominikánská Republika
Nabízí vše, o čem sníte

www.GoDominicanRepublic.cz

Národní turistický úřad Dominikánské republiky
Štěpánská 611/14 . CZ-110 00 Praha 1 . Česká republika
Tel.: +420 222 231 078 . Fax: +420 222 231 096
prague@godominicanrepublic.com

Nejlepší začátek výletu? Na kudyznudy.cz

**Vybírejte z tisíců
turistických tipů
a objevujte Česko**

Tipnete si, kolik výletů po Česku se dá podniknout?
My víme přinejmenším o 40 000 různých možnostech!
A vy si z nich můžete pohodlně vybrat na stránkách
kudyznudy.cz, kde na vás čeká pestrá inspirace na cestování
po Česku. Vydejte se na některý z hradů či zámků, do přírody,
vytáhněte kolo nebo se na výlet vydejte pěšky. Naplánujte
si tu víkend či dovolenou s dětmi, nechte se zlákat některou
z wellness aktivit. Kromě turistických tipů tu najdete i ty
gastronomické. Tak šťastnou cestu!